

INVENTURA

Nova gospodarska reforma je v pogledu korektur cen prinesla pravcato poslovno zmešnjavo. To seveda ni slabost reforme, pač pa v prvi vrsti trgovine, ki s prodajo blaga po novih cenah očitno ni hotela nič zamuditi. Medtem ko je večina prodajal na primer v Ljubljani normalno poslovala, smo si v Celju, pa tudi kje drugje, na veliko »dajali duška« z inventuro. Tako so si celjske pekarnice, ki so s preskrbo s kruhom ob sobotah in nedeljah že tako na slabem glasu, najbrž temeljito oddahnile pred vsiljivimi potrošniki, ki jim je kruh še vedno osnovni življenjski artikel. V soboto popoldne in nedeljo namreč nikjer v mestu ni bilo kruha (z delno izjemo na periferiji), izostalo pa je tudi obvestilo o tem, da ga ne bo, če iz- vzamemo objavo v RTV Ljubljana, ki jo je po vsej verjetnosti slišalo bolj malo potrošnikov. Najmanj, kar bi pričakovali, bi bilo recimo neinkovitejšo sporočilo na vratih pekarn, zlasti pa boljša poslovna organizacija in kulturnejši odnos do potrošnikov!

Seveda se upravičeno vprašujemo, zakaj zopet problem s kruhom? In išče- mo odgovor: morda zato, ker je zmanjkalo moke, morda pa tudi zato, ker jo je podjetje zadržalo, da bi iz nje spekle kruh po viš- jih cenah. Če je res prvo, tedaj inventure ni moglo biti, če pa drži drugo, smo lahko kvečjemu ogorčeni! Podobno ležernost in brezbržnost do potrošni- kov so pokazali v trgovi- nah s prehrabeniimi ar- tikli, kjer se jim prav nič ni mudilo sneti z vrat iz- veske »inventurac«. Mnoge prodajalne so bile zaprte še v ponedeljek, med tisti- mi, ki imajo v tem pogledu najbrž posebna pooblastila, pa smo še v torek našli 7 poslovalnic zaprtih. Vsekakor je treba razu- meti objektivne okoliščine in težave, ki nastopajo ob spremembi cen, toda vsi- ljuje se pomislek, da bi mo- ralo biti to razumevanje obojestransko: predvsem pa se nam zdi, da ni nikakr- nega opravičila za poslovni odnos do potrošnikov, ka- kršnega je pokazala inven- tura!

Zvezni tržni inšpektorat bo na osnovi člena o zadr- žavanju blaga ustreznega zakona sprožil postopek zo- per vsa trgovska podjetja, ki niso pravočasno odprla svojih prodajal; prav bi bilo, če kazni ne bi ušla tudi celjska podjetja!

dhr

OBVESTILO naročnikom in bralcem

Gospodarska reforma in z njo v zvezi vsi ukrepi postavljajo v ekonomski položaj tudi časopisno dejavnost. Spričo dosedanjega sistema financiranja (dotira- nja) so bila v zadnjem času v dokajšnjih težavah zlasti pokrajinska glasila. Reforma je te težave že zaostrila, kajti spremembe v naših materialnih odnosih bodo imele, povsem logično, za posledico zmanjšanje občin- skih proračunov, iz katerih so bila določena sredstva namenjena lokalnemu tisku, v konkretnem primeru seveda tudi v občinah, ki ustanavljajo Celjski tednik.

V takšnih okoliščinah se je porajala težnja, naj bi časopisi prešli na ekonomske cene. To pomeni, da bi veljal izvod Celjskega tednika pri obstoječi nakladi 80 dinarjev. Izdajateljski svet CT, ki je v četrtek do- poldne obravnaval ekonomsko problematiko lista, je prišel do zaključka, da bi bila takšna podražitev spričo splošnega položaja za naročnike in bralce nesprejem- liva in zato meni, da bodo morale del materialnih bren- men še vedno nositi občine, ki ustanavljajo Celjski tednik. Po sklepu izdajateljskega sveta naj bi s 1. av- gustom veljal izvod Celjskega tednika za naročnike 40 din, v kolportaji pa 50 din. Letna naročnina bi torej znašala 2.000 dinarjev. Del sredstev bi si mogel tednik pridobiti z zmanjšanjem obsega, kar sicer ne more biti ugodno, vendar pomeni vsaj dodaten izhod v sili, rešitev, ki naj bi bila začasnega značaja.

Prepričani smo, da bodo naši naročniki in bralci ta ukrep razumeli, saj je od njihovega razumevanja in podpore v največji meri odvisno, ali homo nastale težave prebroditi ali ne.

KAKO DALEČ JE GRADNJA DOMA UPOKOJENCEV V CELJU?

NA MRTVI TOČKI

O tem razpravljamo že skoraj desetletja. Tudi ob koncu maja letos je bil sestanek vseh merodajnih činiteljev v društvenih prostorih DU na Muzejskem trgu. O čem smo razpravljali in kaj smo novega sli- šali? Nič. — Prav nič. Slišali smo tiptično ponavljanje starih oguljenih fraz, ne- konkretnih želja in načrtov z nedoloč- nim konceptom itd., itd., torej abstrak- no izživiljanje dobronamernih ambicij in podobno.

Sestanek oziroma posvet ni bil primerno pripravljen. Še manj pa je bil strokovni referat ustrezno izdelan. Celo predstavnik občinske skupšči- ne ni bil pravočasno in zado- stno informiran. Nekateri od navzočih so zahtevali »neke analize« — češ da lahko šele potem razpravljamo o potre- bi takšnega doma v Celju. — Torej?

K temu pripominjam, da so izdelovali za celoten okraj skoraj sleherno leto vsestran- ske analize (torej približno 18 analiz), ki pa so bile žal le redkokdaj ustrezno uporab- ljene. Prav za celjsko-občino je bila taka analiza priprav-ljena decembra lani, — verjet- no tudi za nekatere ostale ob- čine.

O lokaciji, kjer naj bi stal ta dom, je bilo že večkrat de- finitivno določeno — pa zopet ne — in zopet — in zopet

ne itd., itd. Da ne omenjamo še razpravljanje o tipu in ka- paciteti doma; o tem ni nikoli enotnega stališča in končnega koncepta. Končno je tu še problem finančnih sredstev,

LASKO

SLOVESNOST OB DNEVU VSTAJE

Dan vstaje slovenskega ljudstva so v ob- čini Laško letos praznovali v hribovski vasi Lažiše.

Proslave so se udeležili po- leg predstavnikov občinskih političnih forumov še številni gostje, ki so s svojo navzoč- nostjo počastili spomin na slavne dni revolucije.

V Lažišah so ob tej prilož- nosti odkrili spomenik bor- cem, ki so v času NOV padli v bližini tega kraja. Svečanost je začel predsednik združenja borcev občine Laško, ki je go- voril o padlih, spomenik pa je nato odkril Stane Terčak in ga po krajšem govoru predal v varstvo osnovni organizaciji NOV Marija gradec. Komemo- rativno slovesnost so dopolnili recitatorji, pevski zbor upo- kojencev iz Laškega ter godba na pihala.

Po končani slovesnosti je bilo še srečanje borcev Koz- janskega odreda in Štirinajste divizije.

VREME

Prevladovalo bo sončno in postopoma toplejše vreme.

TUDI V SAVINJSKI DOLINI JE ZETEV V POLNEM TEKU. KMETUSKI KOMBINAT V ZAL- CU JE NA POVRŠINAH, KI JIH OBSEGAJO NJEGOVI OBRATI, LANI ZASEJAL 232 HA S PLEME- NITIMI SORTAMI PSENICE. STROKOVNJIKI PRAVIJO, DA DOSEDANJI PRIDELEK KAZE NA LEPO LETINO. POSNETEK PRIKAŽUJE DVA IZMED KOM- BAJNOV, KI ZANJETA PSENICO NA PLANTAZI PSENICE, KI JE V LASTI ZALSKEGA KMETU- SKEGA KOMBINATA.

Uspela razstava

Kadarkoli govorimo o higi- ensko tehnični zaščiti v naših gospodarskih organizacijah, ugotovimo, da je ta služba v večini podjetij še vedno pa- storek. To pa se žal očituje v vse večjem številu nesreč in nezgod pri delu kakor pri pri- hodu ali odhodu na delo ter navsezadnje v dokajšnji izgubi narodnega dohodka. Izpo- stavljenost ne zdravim pogo- jem, premala zaščita in pre- mala preventiva za zaščito de- lavca pri delu porajata po ne- potrebnem visoko število ljudi v staležu.

Vendar pa povsod ni tako. Pred dnevi je HTV tehnik Jo- že Bertonec pri Vegradu v Velenju priredil zanimivo in poučno razstavo higiensko tehnične službe v podjetju. Na razstavi je prikazal zaščitna sredstva v gradbeni industriji, prikazal sredstva, s katerimi opozarjamo, način poučevanja delavcev in statistične pregle- de, ki kažejo, koliko nam ne- pazljivost ali zanemarjenost higiensko tehnične zaščite škoduje. Razstava je bila odprta 10 dni v razstavnih avli občins- ke skupščine v Velenju, se- danj pa jo bodo odprli v pro- storih družbene prehrane »Ve- gradac« v Velenju.

POJASNILO K ZGODBI

OTROK NAPRODAJ

V zadnji številki smo pod- gorjnim naslovom priobčili zgodbo o materi, ki jo je ne- moralen in brezdušen odnos moškega spravil v težke so- cialne razmere. Z dvema ne- zakonskima otrokoma je osta- la sama, ker pa obema ne mo- re nuditi ustreznih življenj- skih pogojev, se je, čeprav razumljivo, s težkim srcem, odločila, da bi mlajšega odda- la — nikakor pa ne prodala! — komurkoli, ki bi zanj lahko skrbel. Ne gre torej za ni- kakršno kupčijo, pač pa za rešitev iz stiske, za rejuštvilo! To poudarjamo zato, ker so se ne glede na tragiko te zgod-

be, ki jo je naslov morda ne- spretno, a upravičeno še po- tenciral, v okolju, kjer mati živi, znašli ljudje, ki so v ne- kakšnem slovu na čarovnice zagnali vik in krik, češ: »po- glejte jo, otroka prodaja!« Ra- zumljivo, da so takšne zlonu- merne govorice mater dveh nezakonskih otrok izpostavile posmehu. Naš namen pa je bil predvsem, da bi ji pomagali! Zato so obsodbe vredni vsi tisti, ki niso mogli ali pa niso hoteli tega razumeti. V skraj- nem primeru bi lahko zgodbo prebrali vsaj tako, kot je bila napisana!

CENE ŠE ZAČASNE

MED OBČINAMI NAJ BI NE BILO PREVELIKIH RAZLIK

V preteklem tednu je bilo na se-
dežu celjske občinske skupščine, pa
tudi na regionalnem združenju za
obrt, gostinstvo in komunalo več
razgovorov o novih cenah življenjskih
potrebščin. Dokončne odločitve
še do srede, ko smo zaključevali
redakcijo časopisa, ni bilo. Cene
bodo ostale začasne — do zasedanja
občinske skupščine, ki bo o tem ob-
čutljivem problemu razpravljala
verjetno še ta teden. V nekdanjem
celjskem okraju prevladuje tudi
mnenje, da bi cene osnovnih živ-
ljenjskih artiklov — če že ne u-
skladili, pa vsaj približali — višini,
ki se v posameznih občinah naj ne
bi preveč občutno razlikovale.

V zadnjih dneh je založenost celj-
skih specerijskih trgovin že nekoli-
ko boljša. Zdaj spet lahko kupimo
sladkor, ki so ga prej potrošniki v
pravi ankupovalni mrzlici pokupili
do zadnjega kilograma. Tudi kak-
šen pralni prašek več je že na o-
samelih policah. Toda artikli, ki so še
zmeraj po starih cenah, gredo ne-
verjetno v promet. To velja v dolo-

čenih trgovinah zlasti za pravo ka-
vo, pa tudi za nekatera druga živi-
la. To je seveda s stališča potrošni-
ka razumljivo, na preskrbljenost
trgovin pa ne vpliva najbolje. Po
stari ceni — 95 dinarjev za liter —
prodajajo v Celju tudi mleko, ka-
teremu bodo zvišali ceno po prvem
avgustu. Cene kruha so v zadnjih
dneh že trikrat spremenili in so ga
tako v sredo prodajali po 192 dinar-
jev — belega, po 122 črnega in po
20 dinarjev žemljjo. Tema primerno
se je zvišala tudi cena peciva.

V Celju vodi maloprodajno mrežo
dvoje trgovskih podjetij — Merx
in Center. Čeprav v njihovih pro-
dajalnah v cenah ni občutne razlike,
pa potrošniki opazijo tudi malen-
kosti. V Merxu prodajajo odprt kri-
staln sladkor po 250 dinarjev, pa-
kiranega pa po 256 — od prejšnjih
218 oziroma 224 dinarjev kilogram.
Tudi v Centru je pakiran sladkor
po 256 dinarjev kilogram, medtem
ko so kocke po 286 dinarjev. Olje
so v Merxu podražili od 391 na 479

dinarjev — odprtega, vstekleniče-
nega pa po 415 na 508 dinarjev.
V Centrovih prodajalnah je vste-
kleničeno olje po 512 dinarjev.

Podražili so se tudi pralni praški
in to kar občutno. Kilogram Radio-
na »Special«, ki je prej stal 470 di-
narjev, je zdaj 685; kilogram Pla-
vega radiona je zdaj po 770 dinar-
jev — prej 550; Oskar novi pa se je
od prejšnjih 575 dinarjev podražil
na sedanjih 550 dinarjev.

Poglejmo za primerjavo, kakšne
so cene nekaterih življenjskih po-
trebščinam v Ljubljani. Crn kruh
je po 148 dinarjev kilogram, polbe-
lega prodajajo po 180 in belega po
212 dinarjev kilogram. Sladkor je
v kristalih po 276, v kockah pa po
308. Mleko prodajajo v Ljubljani
po 145 dinarjev liter, nevstekleniče-
no olje pa 476, vstekleničeno pa po
510 dinarjev.

Cene so, kot smo dejali, še začas-
ne. V prihodnjih dneh torej lahko
pričakujemo še nadaljnjih spre-
memb.

I. B.

Anica Berlisk šestdesetletnica



Ko letos proslavljamo dvajset-
letnico narodne osvoboditve, je
prav, da se poleg herojev in bor-
cev spomnimo tudi na tiste za-
vedne Slovenke, ki so s svojim
trdnim prepričanjem v zmago
našega osvobodilnega gibanja za-
vestno spremljale ta boj, ga vse-
stransko podpirale in vneto so-
delovale.

Anica Berlisk je bila
rojena 27. julija 1905 v Smart-
nem ob Paki. Solo je doživela
v Sošanju in je pozneje delovala
v tamošnji občinski administraci-
ji. Že od leta 1922 je bila zapo-
slena kot poslovodkinja pri sla-
dičarni Rudolfa Goleza. V nje-
goji Celjanom priljubljeni sla-
dičarni »RU-GO« v Stanetovi uli-
ci so se zbirali partizani, kurirji in
aktivisti OF. Z njeno pomočjo in
pomočjo sestre Marije je bila or-
ganizirana tajna obveščevalna
služba, s katero je tesno poveza-
no ime narodnega heroja Miloša
Zidanske. Zaradi izdajstva so sle-
dila preganjanja in celo zapori.
Po premaganem trpljenju in po
začasni blagajniški službi v celj-
ski Cinkarni je zopet prevzela
posle poslovodkinje sla-
dičarne »RU-GO« do leta 1962, ko je
moral lastnik zaradi bolezni lokal
zapreti.

Ob teh kratkih spominskih
vrsticah se k Tvojemu jubileju
poleg sorodnikov, prijateljev in
znancev z iskrenimi čestitkami
pridružujemo tudi ostali Celjani.

J. K.

Zgleden patronat

Celjsko podjetje »Ingrad« je prevzelo pa-
tronat nad osnovno šolo v Frankolovem. Pi-
onirje je delovni kolektiv »Ingrad« letos pro-
slenil z magnetofonom in popolno opremo
za fotokrožek, poleg tega pa so učencem pri-
redili še lep izlet v škocijanske jame in v Pi-
ran. Pionirji Braččevega odreda in delovni
kolektiv osnovne šole Frankolovo se za zgled-
no pomoč zahvaljujejo.

GOSTINSTVO IN REFORMA ŠE NEJASNOSTI

Na posvetovanju, ki so ga
sklicali na združenju za obrt,
gostinstvo in komunalo v Celju,
so razpravljali predvsem
o novem položaju gostinstva,
zvišanju cen prehrambnih
artiklov in novem tečaju do-
larja. Jasno je, da bo treba
cene gostinskih uslug povečati,
vendar pa za sedaj točnih
cen še ne morejo določiti, ker
še ni dokončnih cen ostalih
artiklov in pijač. Največ se
bo seveda povečala cena piva,
ker je sedaj podvržen zve-
nemu prometnemu davku.
Pravi zaradi tega so se udele-
ženci posvetovanja zavzeli, da
bi bilo treba ta zakon spre-
meniti, saj je bilo pivo pri nas
že nacionalna pijača. Z višjo
ceno in s sprostitvijo promet-
nega davka na vino pa bo to
vlogo gotovo izgubilo. Drug
problem, ki so mu posvetili
največ časa, je bilo vpraša-
nje, zakaj gostinska podjetja
ne bodo smela kupovati pri-
delkov neposredno od proiz-
valca, saj se z večkratnim
posredovanjem cena pridel-
kov zelo zviša, mnogo pa jih
gre pri večkratnem vskladi-
schenju tudi v nič.

Cene penzijskih uslug bi
se po novem tečaju dolarja
mogle povečati za 66 odstot-
kov, vendar od tega ne bo
prišlo. Gostinci se zavedajo,
da bi takšno povečanje cen
povzročilo zmanjšanje priliv
predvsem tujih gostov, zato
bodo cene povečali le za toli-
ko, da bodo krili nove davke
in nove nabavne cene. Na po-
svetovanju so se zavzeli tudi
za to, da bi bilo treba uskla-
diti cene prenočišč pri privat-
nikih in v hotelih, da bi s tem
preprečili polno zasedenost
privatnih sob in nezasedenost
v hotelih. Poseben problem so
že sedaj pomenili »črnotoči«,
ki se bodo sedaj pojavljali še
pogostje, zato bi bilo po-
trebno povzeti potrebne ukre-

pe, da se to prepreči, prepo-
vedati pa bi bilo tudi pitje
alkoholnih pijač po trgovinah,
kjer so te precej cenejše.

Po tem posvetovanju so se
sestali še vsi zastopniki go-
stinskih podjetij, ki razpola-
gajo s sobami, da se pogovore
o novih skupnih cenah teh
sob.

K. F.

KAKO DALEČ JE GRADNJA
DOMA UPKOJENCEV V CELJU

Na mrtvi točki

(Nadaljevanje s 1. strani)

O gerentološkem oddelku v celj-
ski bolnišnici so se začele razprave
že pred približno 10 leti, kljub temu
pa še do danes nimamo niti geren-
tološkega dispanzerja. (Maribor ga
na primer ima). Ne samo ustanovi-
tev gerentološkega oddelka, ampak
tudi graditev doma, kjer bi našli
upokojeni vso oskrbo, bi se celo
materialno rentiralo prej kot v de-
setih letih — nemara celo do leta
1970. Saj bi bila za starostne bolezni
hospitalna služba mnogo cenejša,
kot pa so oskrbni dnevi v vseh mo-
gocnih oddelkih bolnice. S hotelsko
oskrbo v domu upokojencev bi se
tudi sprostile mnoge stanovanjske
kapacitete. Razen tega pa, kar je
še več vredno kot materialna plat
— bi stari ljudje, ki so vse življe-
nje delali, imeli hvaležen občutek,
da družba skrbi zanje, da niso po-
zabljeni. Te ukrepe nam nalaga hu-
manistični socializem. Pristopimo
k temu in čimprej rešimo to zeva-
jočo odprtino naše družbe, da ne bo
izreka »Lepo je v Jugoslaviji biti
mlad«, a težko je biti star, ampak
bo tudi »Lepo je biti star«.

Te vrstice so napisane dobronamerno
in zgolj zaradi tega, da v vr-
vežu novih ekonomskih ukrepov in
izvajanj le-tih — tudi na ta preči-
ni stalno aktualni problem ne poza-
bimo.

Rudolf Fajgel

NAD 1500 PROSTOVOLJNIH UR

CELJSKA MLADINA BO SODELOVALA NA

DELOVNI AKCIJI V ZAGREBU

Te dni je ObK ZM zbral podatke
o delovnih akcijah mladine v de-
lovnih organizacijah. Ugotovljeno
je bilo, da mladina zlasti prizadev-
no dela v Železarni, IFI, Kovino-
tehni, Cinkarni, pa tudi drugod.
Mladi so se največkrat lotili ure-
janja okolja tovarne, planiranja
parkirnih prostorov, gradnje pro-
storov za družbeno politične orga-
nizacije in podobnega. Do sedaj je
mladina opravila že nad 1500 ur
prostovoljnega dela, do konca au-
gusta pa se bo to število zvišalo
na 2000 ur. Vrednost vseh opravlj-
enih del bo nekaj milijonov dinarjev.
Pri tem naj še povemo, da bo celj-

ska mladina sodelovala tudi na
delovni akciji Sava 65 v Zagrebu.
Akcija bo v avgustu in se je bo
udeležilo okrog 20 brigadirjev. Pov-
dariti je treba, da sta bili prvotno
predvideni delovni akciji še v Čaču
in na Svetini, kjer naj bi gradili
rekreacijski center štorske Železar-
ne. Prva akcija je odpadla zaradi
prepoznega obvestila mladine iz
Čačka, druga pa zaradi pomanj-
kanja sredstev. Vendar pa vse kaže,
da je mladina v Celju dosegla na
tem področju že nekaj nadvse lepih
rezultatov.

J. V.

SEDEM LET ČAKAM NA STANOVANJE ALI STANOVANJE BREZ VRAT

Pred dobrimi sedmimi leti sem
se vrnil iz Belgije, da bi svoja
zadnja leta preživel tu, kjer sem
se rodil. Ze takoj ob vrnitvi sem
se srečal s prvo težavo, ker ni-
sem imel stanovanja. Iskal sem
ga a ga nisem našel. Tako sem
si uredil zasilno bivališče na ne-
kem podstrešju, prav pod stre-
ho in tu preživel dve zimi, kljub
temu, da sem se zjutraj zbujal
z ivjem okoli ust. Med tem časom
sem vedno čakal, kdaj mi bodo
dodelili stanovanje. Leta 1959
sem dobil stanovanje pri tovari-
šici Smidovi v Prešernovi ulici
14, kjer sem si zasilno uredil svo-
je domovanje. Toda kmalu so se
začeli med nami prepiri, ker ni-
sem posvečal pozornosti poslovanju te-
ga doma, kajti tudi zunanost tega doma
kaže na neodgovornost do družbene last-
nine. Upravnik, kot odgovorna oseba te-
ga doma, pošlje skrajno malomarno ter
v nehumani odnosom do obiskovalcev
povzroča veliko škodo gorskemu turizmu.
PD Velenje naj se čimprej pozanima za
stanje in poslovanje doma na Paškem
Kozjaku, ter osebo, ki pod vplivom alko-
hola upravlja dam, pokliče na odgovor-
nost.

Članek, ki ga objavljamo ni zloname-
ren, ampak naj služi le kot opozorilo na
nepravilnosti ter odgovor na cinično iz-
rečene upravnikove besede: »KAR DAJ-
TE ME V CASOPIS«.

Malis Vida, Naraka Dolf, Stropnik Mi-
lena, Stropnik Zdravko, Zadobrova 32
Škofja vas.

POZABILI SO NANJ

Dne 15. 6. smo v Jurkloštru po-
kopali Jožeta Senica — Redneč-
kega očeta. Pokojni je bil vedno
zaveden Slovenec ter je nudil na-
šim prvoborcem že od leta 1942
vsestransko pomoč in zato ga ni-
so zaman imenovali partizanski
oče.

Njegove poslednje poti so se
udeležili številni prijatelji in
znanci ter darovali cvetje in ven-
ce. Prisotni so bili tudi zastop-
niki množičnih organizacij iz so-
sednjih občin tako zastopniki ZB
Sevnica, ZB Zabukovica, ZB Pla-
nina pri Sevnici in LD Jurklošter.

Zelo sem bil začuden, da je na
tako aktivnega člana pozabila
matična organizacija ZB Jur-
klošter in Občinska organizacija
ZB NOV Laško. Prepričani smo
lahko, da se je marsikateri član
te organizacije mnogokrat zate-
kel k pokojniku, ki je imel vedno
odprte roke za vsakega borca.

Ob koncu pogreba smo se
vprašali, ali pokojni Senica res
ni zaslužil niti poslovilne besede
svoje osnovne organizacije ZB
NOV?

Stane Jazbec
Planina pri Sevnici

PRETIRANA VSTOPNINA

Mladi Celjani smo se v teh poletnih
dneh zelo razveselili novice, da bo na
celjskem bazenu vsako soboto ples, saj
je bilo do sedaj res premalo zabav v
poletnih večerih. Toda veselje se je pri
vzhodu spremenilo, ko si zagledal, kakš-
na je vstopnina, saj stane vstopnina 200
dinarjev, poleg tega pa je še obvezna
konzumacija 300 dinarjev. Iz tega vidi-
mo, da je dejanska vstopnina 500 dinar-
jev, kar je vsekakor pretirana cena. S
tako visoko ceno resno konkurirajo naj-
bolj znanim primorskim hotelom, pa še
tam ni povsod obvezna konzumacija, ka-
kor so to storili na našem bazenu. Zato
tudi ni čudno, da so ti plesi slabo obis-
kani. 500 dinarjev je za takšen ples,
na katerem je še čisto slaba glasba, res
nekoliko preveč. Mislim, da so po sla-
bem obisku prišli do takega spoznanja
tudi organizatorji.

F. Kramer

VLJUDNOST PA TAKA!

Pri nas se gremo turizem in za raz-
voj tega ni potrebna le dobra preskrba,
prevozne ceste in drugo, ampak tudi vsaj
malo vljudnosti s strani stregnega osebja
ali prodajalcev. Mislim, da tega pri nas
še nimamo. Vsaj po teh dveh primerih
sklepam, da je tako.

Z družbo sedimo na vrtu pri Kopru in
po dolgem čakanju — to je pač običaj-
en pojav v naših lokalih — nas je obis-
kal natak. Naročil sem marelični sad-
nik sok, toda natakar mi je poljnil, da
ga nimajo. »Imamo samo ribezov sok,
drugi bi se nam vsi pokvarili.« Ko sem
ga vprašal, zakaj se jim ne pokvari sa-
mo ta, mi je »vljudno« odgovoril: »Mi že
vemo, kaj delamo! Ta se nam ne pokvari
in tega lahko dobite.«

F. Kramer

KAR DAJTE ME V CASOPIS

Za praznik dneva borca smo se odpra-
vili na Paški Kozjak. Ko smo se pribli-
ževali koči, je neusmiljeno deževalo in
mokri ter utrujeni smo si želeli počitka
in okrepčila. V koči smo si začeli ne-
kaj toplega, kar pa je upravnik smatral
za žalitev in nas je že ob sprejemu grdo
ozmerjal. Močno vinjen ni mogel razu-
meti, da si želimo samo toplega čaja in
na vprašanje, kako dolgo bo treba nanj
čakati, nam je kratko odgovoril: »Tako
dolgo, kolikor se pač kuhal.« Ker smo
videli, da bi morali le malo predolgo ča-
kati, smo raje naročili konjak in kisl
vodo. Kisl vodo je zopet povzročila
upravniku hudo jezo. Dejal nam je, da
kisle vode nima, navadno pa si lahko po-
iščemo sami. Tak sprejem je tudi nas
spravil v slabo voljo. Rekli smo mu, naj
nam prinese zaželeno pijačo, nato pa
nas naj pusti pri miru. Ta pripomba
je povzročila plaz besed, ki vse sploh ne

Ivan Lakner
Gornja vas 26
Grobelno

IN NJEN ODMEV

V nedeljo sem hotel kupiti »Sportske
novosti« v kiosku poleg župniškovnice
Zvezda. Ko mi je prodajalka dala časopis
sem mi dal v roko 30 dinarjev: dva
kovanca po 10, enega po 5 in pet po
1 dinar. Ko je videla denar se mi je
zadrla: »A že zopet sam drobiž — zopet
kljub temu, da sem ji ga dal prvič —
če se pridete enkrat, vam ne dam več
časopisa.«

Mislim, da ta dva primera dovolj zgo-
vorno kaže, na kakšni višini je vljud-
nost pri celjskih prodajalcih in gostin-
cih. Seveda stvari ne gre posploševati,
kajti med temi je tudi mnogo takih, ki
so resnično vljudni. In taki bi morali
biti vsi, prav vsi. Če že ne zaradi nas
pa vsaj zaradi turizma.

Racionalno zaposlovanje

POMEMBNA REZERVA V NOVIH POGOJIH

Kakor smo že večkrat slišali, je pod novimi ekonomskimi instrumenti razumeti poleg ostalega tudi racionalno zaposlovanje delovne sile. Nekatere delovne organizacije so temu vprašanju posvetile precej pozornosti.

V dosedanjih razpravah v delovnih kolektivih so največ govorili o višku delovne sile in njenih možnih zaposlovanja na drugih delovnih mestih, da bi proizvedeno razbremenili nepotrebnih stroškov. Toda opaziti je, da so ponekod ta problem obravnavali dokaj enostransko oziroma, da so edino rešitev videli v odpustu nezadostno zaposlenih delavcev.

Višek delovne sile dejansko pomeni veliko breme za gospodarstvo. V preteklih letih smo beležili zelo intenzivno zaposlovanje, ki ni bilo ekonomsko upravičeno. Tako se je na primer 1960. leta število zaposlenih povečalo za 259 tisoč, leto dni kasneje za 170 tisoč, lansko leto pa celo za 260 tisoč. Posebne težave je povzročilo dejstvo, da je bilo med povozaposlenimi delavci največ ne-kvalificiranih, kar pomeni, da je gospodarstvo dobilo tisto delovno silo, ki mu je najmanj potrebna. Podobne težnje so prišle do izraza tudi letos, kar kaže podatek, da je med delavci, ki iščejo zaposlitev, vsega okrog 10 odstotkov kvalificiranih.

Seveda pa bi bilo ne glede na to narobe, če bi problem viška delovne sile reševali samo z odpovedmi. Ne samo zaradi tega, ker bi bile takšne metode v nasprotju s splošnimi načeli naše družbe, pač pa tudi iz ekonomskih vzrokov. Delovne organizacije naj bi zato skrbno preučile možnosti za aktivizacijo viška delovne sile, saj so številne možnosti, tudi ekonomsko utemeljene.

Predvsem bi bilo mogoče višek delovne sile aktivirati z uvedbo več izmen. Po nekaterih podatkih dela skoraj 80 odstotkov podjetij samo v eni izmeni, tako da so kapacitete nezadostno izkoriščene. To seveda vira napore za hitrejši razvoj proizvodnje, podjetjem pa povzroča obutne težave, posebej ker stroji zahtevajo prejši, preden so sploh amortizirani. Razširitev dejavnosti, uvažanje skrajšanega tednika lahko prav tako zagotovi racionalno zaposlovanje. Določeno število delavcev bo seveda moralo poiskati zaposlitev v drugih panogah gospodarstva. Prekvalifikacija teh delavcev in njih zaposlitev bo v prvi vrsti naloga komun. zavodov za zaposlovanje, sindikalnih in drugih organizacij.

KAJEN JE TA PROBLEM PRI NAS?

Zlasti na območju celjske občine in v občinah bivšega okraja smo bili glede zaposlovanja zadnja leta in še tudi v začetku letošnjega leta delež nad-republiškimi povprečjem. Za

to so občinske skupščine pripravile, da je potrebno večje rezultate na področju materialne proizvodnje doseči le z izkoriščanjem notranjih rezerv. Ker pa ta priporočila niso bila upoštevana, je med delavci zavlada preplah, da se bo začelo masovno odpuscanje ter da bo nastala pri nas brezposelnost. Zato si pogledimo, koliko je takšna bojazen upravičena.

Po podatkih, ki smo jih dobili na Zavodu za zaposlovanje, se na območju občine Celje na področju elektroenergije obsega zaposlenosti ne bo spremenil. Novih ljudi ne nameravajo zaposliti, razen povratnikov iz vojske in pa toliko novih, da bodo krili odtok delovne sile. Tudi v črni in barvni metalurgiji ne nameravajo zmanjšati števila zaposlenih, v kovinski industriji pa namerava Zična celo povečati število zaposlenih, v kolikor bodo nabavili delovna sredstva. Z zmanjševanjem števila delavcev so že začeli v IFI, to pa predvsem zaradi zmanjšanja investicijske potrošnje. V Emaljirki novih moči ne bodo sprejeli, število zaposlenih pa se bo zmanjšalo na ta način, da ne bodo nadomeščali delavcev, ki bodo zapustili tovarno. Tako se bo zmanjšalo število zaposlenih za okoli 80. V tekstilni industriji položaj še ni vsepovsod jasn. V Metki n. pr. delavcev ne bodo od-

puščali, v kolikor pa bodo uvedli tretjo izmeno, jih bodo nekaj še zaposlili.

Največje spremembe zaposlenosti predvidevajo v trgovini s tehničnim blagom, medtem ko v ostalih ni pričakovati bistvenjših sprememb.

Gostinstvo bo kader še rabilo in to zlasti strokovni. Zaposlilo se bo okrog 18 delavk, ki jih je ta zavod v tromesečnem tečaju priučil za delo v gostinstvu, prav tako pa bodo zaposlili kader v strežbi in kuhinjah.

Večje spremembe bodo tudi pri Cestnem podjetju, kjer bodo zmanjšali število zaposlenih v vzdrževalnem sektorju za okrog 120, v investicijsko-vzdrževalnem sektorju pa za okrog 80. V Bolnici Celje primanjkuje delavcev z visoko, višjo in srednjo izobrazbo. Ker je ta problem stalen, sami stipendirajo kader na teh stopnjah šol. Tako sedaj stipendirajo 63 oseb. Potrebujemo tudi strežniški kader in je zavod v ta namen že priučil 21 deklet.

V kmetijstvu števila zaposlenih ne bodo zmanjšali, niti povečali, saj sprejemajo delavce le na sezonska dela. Števila zaposlenih pa ne bodo povečali tudi obrtniki.

Iz tega lahko vidimo, da so na področju celjske občine že odpustili okoli 105 delavcev, predvideva pa se še zmanjšanje za okrog 435. Seveda ne mislimo pri tem le na fizične delavce, ampak tudi na umske, kajti marsikje zmanjšujejo tudi število teh. Kljub vsemu temu pa se ni bati, da bi prišlo do brezposelnosti, kajti v mnogih panogah gospodarstva bodo novih moči še potrebovali.

F. K.

REVALORIZACIJA STANOVANJSKIH ZGRADB IN STANOVANJ V PRISTOJNOSTI OBČINSKIH SKUPŠČIN

V okviru številnih zakonskih predpisov, ki so stopili v veljavo z novo gospodarsko reformo, je med najpomembnejšimi tudi predpis o revalorizaciji stanovanjskih zgradb in stanovanj. S tem predpisom izenačujemo stanarino v podobnih stanovanjih in določamo realno vrednost stanovanjskega fonda na nivoju cen grajenj v decembru leta 1964. Vrednost stanovanjskih zgradb pred tem časom namreč znatno zaostaja za vrednostjo kasneje grajenih stanovanjskih zgradb.

Cena gradbenih del je po letu 1960 v stalnem porastu. Toda le-te se niso formirale povsod na podlagi istih kriterijev. Zaradi tega je v zakonskem predpisu rečeno, naj korekturo vrednosti objektov opravi občinska skupščina, ki naj s svojo odločitvijo določi povprečno vrednost za posamezne kategorije zgradb, stanovanj in poslovnih prostorov. Občinska skupščina bo torej sama ocenjevala pogoje gradenj, urbanistične rešitve, položaj stanovanja v zgradbi in še celo vrsto drugih elementov. Tako bo treba voditi računa o vseh zadevah, ki vplivajo na udobnost in pogoje prebivanja, računati

bo treba z dotrajanimi napravami, novograjenimi instalacijami in podobno.

Zavoljo vsega tega je realno pričakovati, da bo revalorizacija dolgotrajen postopek. Zato je predvideno, da bi uvedli akontacije novih stanarin, ker je to rešitev, zavoljo katere bo razlika med sedanjimi in novimi stanarinami za potrošnikov žep manj občutljiva.

Po vsem tem je torej očitno, kako velika pooblastila daje novi predpis občinskim skupščinam. Občinske skupščine lahko to delo poverijo občinskemu skladu za stanovanjsko izgradnjo ali stanovanjskim podjetjem, ki bodo nastala.

S. S.

KOMUNALNI PROBLEMI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST OTOK

Otok je še v celoti nedograjen. Ob novih stolpnih med Trubarjevo ulico in Savinjskim nabrežjem je bil del površine urejen že lani v jeseni, ostali del pa se ureja sedaj in so dela v teku. Zapadno od Čopove ulice na kompleksu montažnih stanovanjskih gradenj so dela na urejanju stanovanjskih cest in zelenici tudi v teku. S to izgradnjo je potrebno urediti tudi predel zapadno od Čopove ulice, in sicer Trubarjevo, Vinterjevo ulico in Ulico Tončke Čečeve, v kateri mora biti prej zgrajen kanal. Potrebni načrti in ostala tehnična dokumentacija je že izdelana, z deli pa so te dni že pričeli.

Doslej uredjena večja površina okrog kopališča je dober del nasipa z materialom, na katerega bo potrebno navoziti še humos in površino kultivirati. Tu odlagajo odvečni material pri urejanju drugih gradbenih površin na Otoku. Na ta način dobiva tudi okolje kopališča lepši videz. Drugo leto po bodo v tem predelu nasadili lepotična drevesa, ki bodo pozneje nudila senco za predvidena parkirišča avtomobilov. Prav tako bodo v bližini kopališča drugo leto uredili zeleno trato.

V spodnjem delu Otoka ob Malgajevi ulici je na severni strani stanovanjskih blokov večja površina, ki tudi še ni povsem urejena. Grobo nasipen teren že omogoča nasip humusa, kjer bodo pozneje zelene livade. Tudi to bo moralo priti v program javnih del šele prihodnje leto. Pretežni del ulice na Otoku I — vzhodni del je bilo lansko jesen asfaltiranih: vzhodni del Trubarjeve ulice, Jurčičeva, Kopitarjeva in Prežihova ulica. Ni pa še asfaltiran južni del Kopitarjeve ulice, ki bo prišla še letos na vrsto.

Zgornji del Kajuhove ulice je preurejen v betonsko ploščad ter ves prostor pred gimnazijem, kjer stoji Kajuhov spomenik.

Na Otoku bodo zgrajeni zbirni kanali v večjem obsegu z zbirnim kolektorjem na levem bregu Savinje s svojim začetkom pri izlivu Ložnice do Sušnice bo zgrajenih 5 zbiralcev, ki bodo odvajali odpadke in površinsko vodo s spodnjega dela Dobrove. Najnujnejši zbiralec bo ob Čopovi ulici do železniške proge. Ta bo moral biti zgrajen še letos zaradi izgradnje Otoka III odnosno kompleksa med Ljubljansko cesto in železniško progo. Tu bodo nekateri stanovanjski objekti zgrajeni že do jeseni in tudi vsehljivi. Do tega časa bo moral biti izdelan zbiralnik. Razumljivo je, da bodo morala biti za taka dela na razpolago potrebna sredstva.

Nujna izgradnja zbiralnega kanala v strugi Sušnice in ob Ipavčevi ulici do severno od Dečkove ceste nastopa tudi zaradi gradnje tovarniških objektov tovarne Aero ter zaradi pravilne ga odvajanja vod s področja stanovanjskih zgradb na Dolgem polju II — severno od Dečkove ceste.

V Liscach bo v kratkem nastalo večje gradbišče stolpnice na sedanjem Lunovem posestvu. Pred tem mora biti urejen spodnji del Lisc, kjer so že zgrajene številne nove stanovanjske hiše.

Posebno poglavje je Partizanska cesta od parka in skozi Lisc. Od mostu v Čopovi ulici skozi naselje Lisc do Lunovega posestva bo cesta v najkrajšem času posipana in utrjena, ne bo pa še asfaltirana. Napeljava lokalnega vodovoda za 7 hiš nad Sejdlovim studencem bo še letos izvršena. Stroške bodo krili iz ustreznega sklada.

V teku so priprave za načrt novega železobetonkega mosta čez Savinjo v podaljšku Čopove ulice.

Poglavje zase je Levški most, ki ga je uničila lanske letna jesenska povodenj. Lega mostu je bila taka, da je del mostu pripadal žalski občini,

drugi pa celjski. Most so uporabljali številni prebivalci s področja žalske občine, med njimi zemljiški posestniki, ki imajo gozdove na desnem bregu Savinje. Nekateri prebivalci iz žalske občine so zelo zainteresirani za izgradnjo tega mostu, ker so zaposleni v celjskih podjetjih. V zvezi z izgradnjo novega mostu je bilo že več razprav in tudi sestankov na terenu. Vendar sedanje razprave niso ustvarile pogojev za gradnjo novega mostu. Vsekakor se bosta morali obe občini dokončno dogovoriti, če bošta začeli graditi na tem mestu novi most še pred sestavljanjem delovnih in investicijskih programov za prihodnje leto.

Poseben problem predstavlja zemeljski plaz na desnem bregu Savinje ob Partizanski cesti med bivšo gozdno restavracijo in mestnim parkom. Za odstranitev tega nevarnega plazu bi bilo potrebno odvoziti okoli 30.000 m³ materiala, ki se premika proti cesti in ogroža promet. Zaradi prepeljevalnih odmerjenih sredstev v proračunu k tem delom letos ne bo možno pristopiti. To vprašanje bo rešeno, vsaj tako računajo, takrat, ko bodo potrebovali za večje novogradnje nasipni material, ki bi ga odvažali s tega plazu. Predvidevajo, da bo to izvršeno prihodnje leto in tako bo tudi ta problem rešen brez posebno visokih stroškov.

Prebivalce zapadnega dela krajevnega skupnosti Otok — zapadno od Ložnice močno prizadenejo večkratne poplave. Za popolno odpravo te nevarnosti bo potrebno regulirati strugo Savinje od sedanjega zaključka regulacijskih del, to je pri izlivu Ložnice v Savinjo do izpad levškega mostu s podaljšanim nasipom od levega brega Savinje do železniškega nasipa. Ta regulacijska dela zahtevajo velika sredstva, ki jih pa spričo drugih neodložljivih hidrotehničnih del v kratkem času ne bo mogoče določiti v te svrhe.



ČISTNO PODJETJE CELJE JE PRED DNEVI ZACELO Z GRADBNIMI DELI NA MODERNIZACIJI SAVINJSKE MAGISTRALE. POSNETEK PRIKAŽUJE GRADBIŠČE PRED IZGRADNJO NOVE TRASE PRESEČICA NEKDANJE ZVUGANO CESTICE. KLUB DELOM NA CESTU SE PROMET ODVIJA NORMALNO IN JE PREDVSEM PRED IN MED PRAZNIKI DOKAJ VELIK.

Foto: J. Sever

DRUGA FAZA REFORME

PO UZAKONITVI GOSPODARSKE REFORME, KI JO JE ZVEZNA SKUPŠČINA SPREJELA PRETEKLI TEDEN, JE VSE DELOVNE LUDI NA OBMOČJU CELJSKEGA OKRAJA ZAJELA POSEBNA DRUŽBENA RAZGIBANOST. V VSEH DELOVNIH ORGANIZACIJAH JE GOSPODARSKA REFORMA ZDAJ GLAVNI PREDMET RAZGOVOROV IN RAZPRAV. POVSOD POSKUSAJO UGOTOVITI, V KAKŠNIH POLOŽAJIH SE BODO ZNAŠLI V PRIHODNOSTI IN KAJ JE TREBA NAJPREJ UGOTOVITI, DA DO — NA ENI STRANI — VEČINE REFORME KAR NAJVEČ — NA DRUGI — DA SE BODO GOSPODARSKE ORGANIZACIJE V NOV POLOŽAJ CILJPREJ VZVELE.

V dvodnevni razpravi je zvezna skupščina sprejela vrsto zakonov in odločitev, s katerimi je postavila temelje drugi fazi gospodarske reforme: sprovačanju predpisov v življenje, izvajanje reforme v praksi. Iz prvega obdobja preracunavanja, preizkušanj in razlag, katerih posledica je zdaj že izdelana politika, smo prešli v fazo reševanja konkretnih vprašanj. Od uspehov tega dela je odvisen položaj delovnih organizacij in njihovih kolektivov. To drugo obdobje — ki bo, prav gotovo, dolgoročneje — bo tudi težje.

Delovne organizacije stoje torej pred odgovornimi nalogami. Najprej bo treba najti najboljše rešitve v tehnološkem procesu in organizaciji poslovanja, da bi tako v vsaki organizaciji posebej in skupaj v vseh zagotovili visjo produktivnost dela. Predvsem bo torej treba zagotoviti večje koriščenje notranjih rezerv. Kako velike so te možnosti, povedo tudi tle podatki: kapacitete industrije in rudarstva na primer so izkoriščene manj kot 70, ponekod celo 60 odstotkov. Če pa bi bile kapacitete izkoriščene vsaj z 80 odstotki, bi bruto proizvod industrije in rudarstva narasel — v državi za okrog 340 milijard dinarjev letno. Med diskusijami o gospodarski reformi je kot problem števila ena stonil v osrednje-visek delovne sile. Toda če bi polno izkoristili zmogljivosti, bi kljub temu potrebovali še nadaljnjih 75 tisoč kvalificiranih delavcev.

Z ukinitvijo različnih prispevkov se lo utrdila tudi materialna osnova delavskega samoupravljanja, kajti delovnim organizacijam bo s temi ukrepi ostalo več stotin milijard dinarjev. Liberaliziral pa se bo tudi ovos surovin in reprodukcijskega materiala, čimer bo izboljšano tudi že kronično pomanjkanje, kar je bilo doslej resna ovira pri boljšem izkoriščanju kapacitet.

Tudi sredstva bo v delovnih organizacijah pridobila na veljavi. Niso namreč redki primeri neodgovornega trošenja velikih finančnih sredstev. Zanimiv je podatek, da na primer letni izdatki za službena potovanja v industriji in rudarstvu znašajo okrog sto milijard dinarjev, za ovsajanje nove proizvodnje pa izdajo samo osem milijard! Kolikšni so šele izdatki za potovanja v vseh panogah? Tudi na stroških za administracijo bi lahko prihranili. V industriji in rudarstvu pride na vsake pet delavcev že en administrativni.

Druga kompleksna naloga delovnih organizacij je, da ne vključijo v nove cene in nove delitve, to pa seveda ne pomeni, da bi morali cene povečevati, temveč si prizadevati za višjo produktivnost.

Tretja naloga je prav tako odgovorna. Ocenjeno je namreč, da se bodo zavoljo izvršene korekcije cen zvisali življenjski stroški za okrog 22 odstotkov, s povečanjem stnarin pa še za nadaljnjih 3,5 odstotkov. Delovne organizacije so torej pred odgovorno nalogo, kako izvršiti revalorizacijo osebnih dohodkov. To pa je treba storiti v skladu s produktivnostjo in dohodki delovne organizacije. Tako bodo torej delovne organizacije v perspektivi morale menjati tudi pravilnike o delitvi dohodka, predvsem proporcio med osebnim dohodkom in skladi.

Delo, ki pa bo treba opraviti, je torej odgovorno in veliko. Pri tem pa ne bi smeli porabiti, da so pravice in odgovornosti neločljive.

Obrtništvo brez kontrole cen

V ponedeljek je bil na sedežu združenja za obit, gostinstvo in komunalo sestanek, na katerem so razpravljali o predlogih, kakšno stališče naj bi zavzele občinske skupščine pri kontroli cen obrtnih in komunalnih uslug. Prisotni so bili mnenja, da kontrola cen za obrtniške usluqe ni potrebna in da bi bilo potrebno odpraviti dosedanje nadzorstvo cen teh uslug. Do tega sklepa so prišli zaradi tega, ker obstaja možnost, da pridobi pravico do obrti vsak, ki je za to sposoben. To pa bo kmalu pripeljalo do tega, da bo ponudba večja od povpraševanja. In rayno zato bodo tisti obrtniki, ki bodo imeli visoke uslužnostne cene imeli manj strank od tistih, pri katerih bodo cene uslug manjše. Prav zato je vsaka kontrola cen pri obrtniških uslugah nepotrebna, saj bo že sama konkurenca preprečevala previsoke cene pri posameznih obrtnikih.

Cene komunalnih uslug so na nekaterih področjih že urejene (Celje), drugod pa še niso določene. Po mnenju združenja bi morale občinske skupščine sprejeti takšne cene teh uslug, da bi bil vanje vključen del razširjene reprodukcije in da bi se čim bolj približale ekonomskim cenam.

Ti sklepi združenja so bili predloženi občinam, ki se bodo morale odločiti zanje ali pa proti.

F. K.

CIGLARSKO TEKMOVANJE

V Ljubecni so prvičrat že leta 1952 priredili tekmovalje v ročnem izdelovanju opeke. Pomerili so se najboljši »ciglarji«, kot pravijo ročnim oblikovalcem opeke, iz celjskih in okoliških opekarn. V nedeljo bodo znova priredili ciglarsko tekmovalje na Nagličevi poljski opekarni v Ljubecni. Pod pokroviteljstvom ljubčenske opekarnar nameravata s tem prosvetno in gasilsko društvo v Ljubecni uvesti tradicionalno prireditve s manifestacijo dela, ki ga tamkajšnji ljudje opravljajo že iz roda v rod. Tekmovalje se bo pričelo ob 14. uri, nakar bo ciglarski piknik ob godbi kvinteta »Slavček«. Če bo slabo vreme bo tekmovalje drugo nedeljo.

KRUH - TAMBURICA - SAMOUPRAVLJANJE

ZADRECKA DOLINA IN OZKA, CRNA CRTA, ASFALTNA CESTA, KI VIJUGA PO NJEJ, JE OSTAJALA DALEČ PRED NAMI. FRANJO, KI JE V BOČNEM NEJEVOLJNO OBRNIL AVTOMOBIL NA OZKO, PRASNO CESTO, SE JE ČEZ NEKAJ STO METROV RAZVEDRIL, KLJUB TEMU, DA JE SLO NENEHOMA V — HRIB IN TO STRMO V HRIB. NA MENINO PLANINO. NA VSEJ POTI NISMO SREČALI NITI ENEGA AVTOMOBILA; RAZEN DEBELIH IN VISOKIH SMREK, CEBEL, KI ROJIJO NA LIVADAH IN DVEH SKUPIN HRIBOLAZCEV, SMO EDINI VZNEMLJALI SPOKOJNOST TEH PREDELAV.

Iz zavoja v zavoj samo smreke, na levem robu skalnati useki, na desni strmo padajoče pobočje in spodaj relief v soncu se kopajoče doline z Bočno. Ko se po nekaj kilometrih vožnje svet znova za trenutek odpre, lahko vidiš dvoje troje barak, krušno peč in nekaj žensk, ki hodijo naokrog, verjetno okrog kuhije. Če nadaljuješ vožnjo, srečaš po nekaj kilometrih cestni valjar in nato skupine delavcev, ki grade cesto.

Tega sobotnega popoldneva, ura je bila nekaj čez dvanajsto, ni bilo na cesti delavcev, razen dveh, ki sta sedeli na nasipu zvijala cigareti. Bila sta dva izmed sedemdesetih sezonskih delavcev, ki grade cesto na Menino planino. Ko smo se vračali smo se ustavili v njihovem naselju in čez čas navezali pogovor o delu, življenju, plačah in samoupravljanju.

Delavci, s katerimi smo se pogovarjali, so bili skoraj vsi iz okolice Slavonske Požege. Kot smo izvedeli, je najmlajši star 17, najstarejši pa 60 let. Sedeč na klopih v njihovi jedilnici smo polagoma le uspeli navezati pogovor s temi redkobesednimi možmi, ki so prihajali in odhajali. Bila je sobota, mladi so se odpravljali v dolino, v Gornji grad iskati zabave, starejši pa so sedeli pred barako pomenkujoč zrl v kuharico, ki je pravkar jemala iz priročne krušne peči — kruh.

»Kaj boste pisali o nas,« nam je rekel 23 letni MARKO STIMAC, medtem ko se je umival ob vodovodni pipi, ter se pripravljaj za odhod v dolino. »Naše življenje ni burno, delamo in — živimo.« Marko je bil nekoč traktorist, vendar kot sam pravi — kot traktorist je malo zaslužil, zato se je raje pridružil skupini, ki že nekaj let gradi ceste za GG Nazarje.

»Zaslužimo kot delamo — enkrat več — enkrat manj, toda še vedno več kot v marsikaterem podjetju, ki zaposluje sezonske delavce.«

Med njimi je že marsikateri, ki je sklenil s podjetjem stalno delovno razmerje. Med te spada tudi najstarejši med njimi, 60 letni PETER TOMAC, doma iz Brodskega Drenovca. V podjetju je že deveto leto, po poklicu je zidar in vodja delovne skupine.

»Zdaj, ko izvajamo nova določila o sezonskih delavcih, so se razmere izboljšale. Tu mislim predvsem na določilo, ki nam je omogočilo, da se več kot osemurno delo šteje v dobo, ko se sezonsko delo končuje. S tem so se sezonski delavci približali potrebni delovni dobi za — upokožitve.«

»Naše življenje v teh pogojih je celo dobro urejeno,« nam je povedal starejši delavec. »Pred leti smo morali vso hrano in življenjske potrebe znesti iz doline do naselja na hribih. Sedaj nam hrano prevažajo, tu imamo celo svojo majhno pekarno. Edino, kar je slabo, to je, da moramo na kosilo z delovišča v naselje. Če bi se to uredili bi nam omogočili uro počitka, kajti pol ure gor in dol je tudi za nas »gorjane« precej.«

Večina delavcev je ostala to sobotno popoldne v naselju. Ob baraki so posedli v travo ter poslušali harmoniko in tamburico. Mlajši so celo zaplesali Žikino kolo. Nenavadna slika na pobočju Menine planine ob domovih, ki se iz leta v leto selijo. Žene so v kuhinji pripravljale večerjo, po naselju pa je prijetno dišalo po sveže pečenem kruhu.

»Pri nas imamo samoupravljanje v tistem pravem smislu,« nam je povedal BOŽO GALIČ. »Imamo svoj starešinski zbor, ki skupno rešuje vse probleme, ki se v naselju pojavijo. Sami imamo disciplinsko komisijo, ki sicer poredko razpravlja, toda kadar — tedaj nas po navadi nekdo zapusti. Tu ne pridejo v poštev nobene pritožbe. Vsak ve, da nihče ne more delati za dva, zato pri nas ni lenuhov. Zgodi se, da je včasih kdo kakšen dan bolehen zaradi obiska v dolini, toda to je poredko. Žal pa za naše samoupravljanje še nimamo finančnih sredstev, saj opazimo, da imamo le malo imeli popolno samoupravljanje.«

Med našim obiskom se je večina delavcev že prelevila v popoldanske obiskovalce doline. Po poti v dolino so v manjših skupinah odhajali mladi delavci. V dolini bodo iskali nekoliko zabave, pozdravili dekleta in se jutri zvečer zopet vrnili v naselje. Mladim je premalo samo harmonika in tamburica, s katerimi si poživljajo svoje življenje. Kljub temu ju pogosto uporabljajo, saj trde, da je ob njima življenje lepše.

js



S sredstvi, ki jih tu prisključimo in prihranimo, prehranjujemo čez zimo vso družino. Ni mnogo, toda če imaš še nekaj zemlje, se živi.



To sobotno popoldne je mir v naselju zmotila harmonika in tamburica, ob kateri so mladi celo zaplesali Žikino kolo. Z njima si delavci pod Menino planino poživljajo sobotne popoldneve in večere.

Ob jubilejnim dvajsetem praznovanju osvoboditve in prazniku mozirske občine čestitajo vsem svojim občanom v želji za dosežkom čim večjih delovnih zmag:

Občinska skupščina Mozirje

Občinski odbor SZDL Mozirje

Občinski komite ZMS Mozirje

Občinski komite ZKS Mozirje

Občinsko združenje borcev NOV Mozirje

Občinski sindikalni svet Mozirje

NA TRGU ŠE PO STAREM

Kljub različnim pričakovanjem so cene na celjski tržnici ostale v glavnem nespremenjene. Čeprav bi v teh dneh moralo biti sadje po vseh izkušnjah že dosti cenejše, je morda v vsesplošni podražitvi že ohranitev sedanjega stanja pomirujoče. Celjska tržnica je poleg tega še le po preskrbljena, tako da obiskovalci res ne dobi tako poraznega vtisa kot pri obisku v celjskih trgovinah.

Krompir se je v zadnjih dneh za dvajset dinarjev podražil. Zdaj ga prodajajo po 120 dinarjev kilogram.

Solata je po 160, špinaca pa po 400. Čvetačo prodajajo po 280 dinarjev, ohrovt po 350, kolerabo pa po 250. Prodajalci paradižnika so še zmeraj trdovratni in ga cenijo na 300 do 400 dinarjev kilogram. Kumare so po 250, stročji fižol po 200, breskve po 300 do 400 in borovnice po 250 dinarjev. Nova jabolka prodajajo po 300 dinarjev, prav tako tudi hruške, medtem ko je boljša kvaliteta tudi po 400 dinarjev kilogram.

In še dve zanimivi ceni: jajca so po 45 do 50 dinarjev, gobe pa po 600 do 800 dinarjev.

Funkcionarji kot občani

o potrebah občine

Ob našem srečanju z nekaterimi vodilnimi delavci v mozirski občini smo jim postavili eno samo vprašanje. Nanj so odgovorili predsednik občinske skupščine JOŽE DEBERSEK, predsednik občinskega odbora SZDL HINKO COP in tehnični sekretar občinskega sindikalnega sveta — HUBERT TERCAK. Vprašanje se je glasilo:

● Kaj kot občan v občini najbolj pogrešate oziroma kaj vas moti?

Predsednik JOŽE DEBERSEK: »Obrtno - uslužnostno dejavnost vseh vrst, ki bi lahko zadovoljevala potrebe občanov. Tu mislim tudi na tisto drobno dejavnost, ki jo naj nudi razvita obrtniška oziroma terciarna dejavnost, da ne bi občani morali te usluge iskati v oddaljenih in večjih krajih, kot je Celje in Ljubljana.«

Predsednik občinskega odbora SZDL HINKO COP: »Dobrih cest, ki bi nas enakopravno zblížale z ostalim svetom.«

Tehnični sekretar občinskega sindikalnega sveta HUBERT TERCAK: »Na vseh področjih kulturnega življenja — organizirano delo, ki bi občanom nudilo več kot samo občasne prireditve.«

OD REKE DO DUBROVNIKA

V tem času je bilo v Dubrovniku mnogo domačih turistov in tudi številni ožji rojaki, ki so v časopisni polemiki — za ali proti K 15 ugovarjali, da se bo z morebitno ukinitvijo zmanjšala možnost spoznanja lepote naše domovine. In vendar smo ravno današnji generaciji s to ugodnostjo vzbudili ljubezen do potovanja ter tudi s tem dosegli razširitev obzorja in spoštovanje do drugih kultur, narodnosti in običajev. Verjetno bomo našli obliko, ki bo uskladila možnosti enkratnega, cenenejšega potovanja — neokrajene daljave — in tako v tem družbenem finančnem »bremenu« videli tudi ogromne koristi, ki jih ima ta izdelek pri oblikovanju človeka.

Ob blesteči besedi Dubrovnik se pri nas številni dopustniki obojavljajo. In vendar živijo v Dubrovniku s prav nič večjimi izdatki kakor skoraj povsod drugod. Občinska skupščina Dubrovnik je z odlično samopostrežno restavracijo dobro rešila problem prehrane. Po zmernih cenah je vsak dan na razpolago do osem različnih jedil. Mlečna restavracija nudi razno dopolnilno prehrano zelo ugodno. Slaščičarna z odličnim sladoledom in pecivom od 20 do 40 din — torej ceneje kot drugje. Sadja je bilo dovolj. Pri zasebnikih ležišče od 400 do 800 dinarjev, slednje z uporabo kopalnice. Cene v trgovini z živili so enake našim. Kruh odličen, maslo

vsak dan sveže (četrt kilograma 380 din!).

Novo letališče je Dubrovnik približalo vsej Evropi. Potrebne bodo še razne izpopolnitve v impozantni zgradbi, da bo bolj funkcionalna. V njej namreč (po letu dni) še ni poštene nabiralnika, niti zemljevida, nobenega kioska za nakup razglednic ali cigaret. Vse to je prav gotovo pomanjkljivost, posebej, ker pripelje avtobus že kako uro ali več pred odhodom letala.

Cene v supermoderni restavraciji so astronomske! Morda zato, ker se dvigneš tudi sam v višine? Pri sosednji mizi se prerekata angleški turist in natak. V roki drži tridecilitrsko steklenico vina, jo ogleduje in zavrne, ker je vsebina v njej motna. Po dolgem dokazovanju prinese natak drugo, ki jo odpre pred gostom. S tem je stvar sicer urejena, ostane le madež na naši postrežbi tik pred odhodom iz lepe Jugoslavije. Mi, Slovenci, smo pili kokto po 200 dinarjev. Soseda jo je zavrnila, ker je dišala po plesnobi. Tudi meni se je zdelo tako, pa sem iz patriotičnih čustev opustila reklamacijo. To so bile gostinske meditacije pred odhodom številnih potnikov na vse strani sveta.

Zelo ugodno učinkujejo na potnika »čudovite« informacije, ki jih dobiš na JATU ali pri ATLASU (za Adria-avion). Medsebojne nerazčiščene konkurenčne pretenzije, ki so v našem letalskem prometu popolnoma nepotrebne, ker

so vsa mesta vedno že vnaprej zasedena, so izraz ozkosti in lokalnih ambicij. Začudila sem se tujcem, ki so ob prihodu prispeli v Zagreb (iz Anglije, Amerike, Francije itd.), dasiravno so želeli videti vse po vrsti: Slovenijo (predvsem Bled, postojnsko jamo itd.), Hrvaško, Dalmacijo, Dubrovnik. Ob povratku iz Dubrovnika jim je za obisk Slovenije zmanjkalo časa. Torej nekaj ni v redu!

Z reaktivnim letalom Adrio avio-prometa poletiš s K 15 za skromnih 4.500 dinarjev v uri in petnajst minut na Brnik. Da bi bil dopust lepši, potuješ v eno smer z ladjo in uživaš lepote našega modrega Jadrana, vračaš pa se torej z letalom.

Sediš recimo na obzidju starodavnega Lovljenca, spodaj po Stradunu se vali reka ljudi raznih narodnosti, med njimi naše lepe Konovljanke v narodnih nošah... V Konovljah se je v času osvobodilne vojne formirala prva partizanska četa tega območja. Četudi pisana množica ljudi na Stradunu nosi v sebi različna hotenja, prizadevanja in misli ob izpolnjenih in neizpolnjenih željah človeškega srca, ti neizmerna modra gladina širnega valujočega morja spokojno prepleta preteklost Dubrovnika, oboje je oblikoval človek.

PAVLA ROVAN

CELJSKE GRAJSKE IGRE

KULTURA
IN
TURIZEM

ZAPIS O NEMOGOČI SIMBIOZI

Po nekem splošnem spoznanju bi mogli reči, da se simbioze v naravi obnašajo nekoliko drugače od tistih, ki jih je skušal umetno ustvariti človek. Zlasti so težave s simbiozo, ko se na primer ljudska kultura oprime steklenice, ko se torej duh, ki je kulturen, združi z duhom, ki je hkrati tudi turističen. Če se to zgodi na kulturni prireditvi s turističnim obeležjem, je kultura vsekakor v nevarnosti, da podleže »turizmu«; pride, kratkoročno, do vsega tistega, kar smo imeli priložnost videti in slišati med obiskovalci letošnjih grajskih iger.

Kakor pri igrah na gradu, ki jih je pred leti priredil celjski Delavski oder, tako se tudi grajske igre v izvedbi SLG niso mogle izogniti turističnemu elementu v njegovem najbolj vulgarnem smislu. Morda delno zaradi tega, ker je bila organizacija zamišljena drugače, kot je potekala, vsekakor pa, ker je turizem preveč neusmiljeno posegel v kulturo, namreč turizem v gostinski preobleki! Očitno je, da gledališče in gostinstvo ne sodita skupaj, zlasti pa ne gledalci, ki so prihajali na grad zavoljo predstave, in tisti del publike, ki je v predstavi našel zgolj izgovor za »turizem«. Ne gre sicer obsojati kategorijo med njim, ki jo je pot na vrh tolikanj utrudila, da je med predstavo enostavno zaspala in plačala kako uro spanja 500 ali 500 din, pač pa smemo izraziti vsaj pomisleke v kulturnost tistih dokaj številnih posameznikov, ki so gledališki ambient zamenjali za gostilno, oziroma ki se jim je zdela tribuna primernejša za početja, kakršna sicer sodijo v kakšno skrivnejšo, če hočete, skrivnostnejšo romantično okolje. Najrazličnejše pripombe, s katerimi so nekateri gledalci povsem brez potrebe »sodelovali v predstavi« in motili sosede, dajejo slutiti, da je tu in tam kulturna praznina neizmerena, če že ne tudi brezupna. Tu pa se pravzaprav srečujemo z delikatnim fenomenom naše dobe, v katerem je soudeležen celoten kompleks vzgoje, vključno dejavnost oziroma delovanje kulturnih institucij.

Kar zadeva težnjo, naj bi bile letošnje grajske igre uvod v vsakoletno prireditev, je prav gotovo razveseljujoča, toda s pripombo, če bi odstranili etiketo »turistične« in — alkoholne pijače! Navsezadnje je turizem, kakršen se nam je pokazal ob grajskih igrah, zelo daleč od resničnega in celo vsakega turizma! Tisti, ki so po tej plati sodelovali v prireditvi, bi to lahko vedeli! Grajske igre si namreč ne predstavljamo kot nekakšno veselico, čeprav seveda pri tem izvajamo dobrošen del gledalcev, ki jih tako tudi niso pojmovali, ampak kot kulturno manifestacijo, enakovredno predstavam v gledališki hiši. Prav v tem vidimo pomen grajskih iger, a še posebej poslanstvo v smislu aktivizacije tistega dela publike, ki sicer ne hodi v gledališče.

Drago Hribar

DOMISLICE

V življenju kakor v nogometu pogosto podstavljamo nogo nasprotnikom. Razlika je v tem, da se v nogometu tak prekršek kaznuje, v življenju pa ne.

Ljudje so enaki — gledani z velike višine.

Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade, pravi star pregovor; toda ljudje, ki kopljejo jame, druge vanje spravljajo, sami pa zavzamejo njihova mesta.

Pomanjkanje učnih mest

V Celju, Laškem, Šmarju in Šentjurju je zapustilo osnovno šolo 2277 učencev. Razmerje med fanti in dekleti je približno 1:1, prosta delovna mesta pa so v razmerju, ki je ugodnejše za fante. Kje se bodo zaposlila dekleta? V kovinsko stroko želi največ učencev, tako da je delovnih mest manj kot želja. So tudi mesta, kjer je prostora več kot želja. Kam bodo šli učenci, ki niso končali osem razredov osnovne šole?

Učencem, ki so končali šolanje, je treba najti v tem času zaposlitev, ali jim omogočiti šolanje na šolah druge stopnje. Vpisi na šolah druge stopnje so v glavnem že končani. Na celjskih šolah druge stopnje bo nadaljevalo študij okrog 550 dijakov iz bivšega celjskega okraja. Na gimnaziji so sprejeli 232 dijakov, na pedagoški gimnaziji 70, na tehnični šoli 52, na ekonomski šoli po prvem vpisu 129, na administrativni šoli po prvem vpisu 57, na razpolago pa je še prostor za 33 dijakov.

V celjski občini je končalo to leto osnovno šolo 1090 učencev in zanje je bilo prvotno na razpolago 420 prostih delovnih mest. To število prostih mest se je zaradi ekonomskih ukrepov in zaradi določil nagrajevanja vajencev zmanjšalo na 347. Ker je po anketi, ki jo je pripravil Zavod za zaposlovanje, kandidatov le 287, tu ni problema. Toda ta nastane, če pogledamo strukturo po spolu, saj je za dekleta le 25 prostih delovnih mest. To pomeni, da najmanj 100 deklet ne bo moglo uresničiti svojih poklicnih namer. Na drugi strani pa lahko ugotovimo, da fantov primanjkuje, saj je na področju naše občine zanje 322 prostih delovnih mest, kandidatov pa le 149. Seveda to ne pomeni, da

bodo ostala ta mesta nezasedena, saj je znano, da gravitira v Celje vse več mladine iz občin bivšega okraja. Jasno je, da bo treba strukturo potreb spremeniti v korist deklet, če hočemo vsaj delno zaposliti vsa dekleta. Velika neskladnost je nadalje med potrebami po strokah in željah mladine. Največ učencev se želi izučiti v kovinski stroki, in to več, kot pa je učnih mest, zato pa je v drugih strokah interesov premalo.

V laški občini je zapustilo to leto osnovne šole 260 učencev, od katerih jih bo nadaljevalo šolanje na drugi stopnji 64, 102 učenca se že

lita izučiti poklica v gospodarstvu, ostali pa nameravajo ostati doma. Industrijska podjetja v laški občini letos vajencev ne bodo sprejemala, v gospodarskih poklicih pa bodo sprejeli v uk 15 mladih moči. Iz tega vidimo, da bo v domači občini našlo zaposlitev le 15 odstotkov vseh, ki se želijo usmeriti v uk. Tudi tukaj nastajajo isti problemi kot v Celju, da se namere in potrebe ne skladajo po spolu in po zaželenem poklicu kandidatov.

V šentjurski občini so naleteli na podobne probleme. Osnovne šole je končalo 314 učencev, od katerih jih želi v uk in v poklicne šole 78, 44 pa v šole druge stopnje. Določba

Temelnjega zakona o zaposlovanju vajencev je tudi tukaj povzročila, da so delovne organizacije sprejele v uk manjši učencev kakor so prvotno nameravale. Odločili so se, da bodo raje priučevali nekvalificirano delovno silo, ker se jim zdi to cenejše. Zato bodo učenci, kakor že leta doslej, gravitirali v Celje, kjer bodo iskali prostih mest.

V šmarnski občini je zaključilo osnovno šolanje 556 učencev, 101 učenec želi v šole druge stopnje, 116 pa v uk in to 44 fantov in 72 deklet. Toda delovnih mest je, kakor drugod, več za fante, razmerje — 34:2.

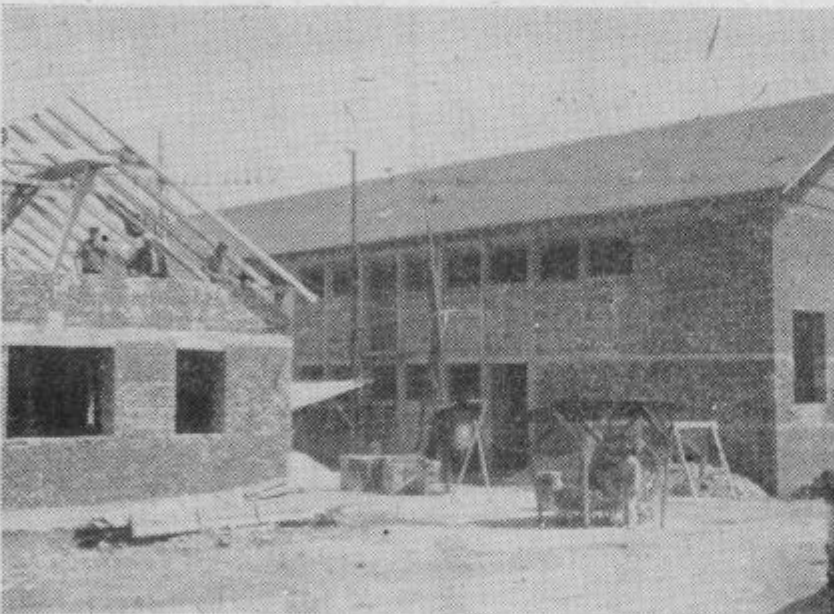
147. člen zakona o delovnih razmerjih, ki določa za vajence višje nagrade, je tudi povzročil, da bodo zasebniki v Celju sprejeli v uk le 13 učencev, čeprav bi po svojih potrebah rabili več mladega kadra.

Potrebno bo torej, da spremenimo poklicno strukturo v korist deklet, saj je več delovnih mest, kjer bi dekleta opravljala delo enako kvalitetno kot fantje ali pa celo bolj. F. Kramer

DO JESENİ NOVA SOLA V SLIVNICI

DELA PO PROGRAMU

ČLANI DELOVNEGA KOLEKTIVA SPLOSNEGA GRADBENEGA PODJETJA IZ ROGAŠKE SLATINE, KI GRADIJO V SLIVNICI ALI TOČNEJE V ZASELKU GORICA NOVO POSLOPJE OSNOVNE ŠOLE, HITE, DA BI ZGRADBO CIMPRED DOGRADILI.



Posnetek prikazuje zadnja dela na strehi dodatnega poslopja, v katerem bo stanovanje za učitelja, šolska kuhinja in prostori za centralno kurjavo

SOLIN – ATRAKCIJA?

(OB EKSURZIJI CELJSKIH UČITELJSKINIKOV)

Letos julija sem imel že drugič priložnost ogledati si toliko proslavljene razvaline rimskega mesta Salone blizu Splita. Še vedno z velikim zanimanjem, a z manjšim pričakovanjem sem se ustavil po izstopu iz avtobusa pred dokajšnjo reklamno tablo z napisom: obiščite Solin. Na prvi pogled ni kaj videti. Pot pa brž pripelje do izredno zanimivih ostankov mesta; naj bodo to teater, amfiteater ali nekropola, terme, akvadukt ali bazilika — vse izžve močan in presenetljiv vtis. Žal pa presenetljiv ne samo v pozitivnem smislu. Ti mednarodno pomembni kulturno-zgodovinski ostanki mesta Salone so namreč zanemarjeni preko vsake mere. Kdor je videl urejenost v Delfih ali Olimpiji, da o Pompejih ne govorimo, se lahko zgrozi nad neverjetno malomarnostjo ustreznih faktorjev za naše zgodovinsko-turistične pomembnosti.

Predvsem moti razcepljenost posameznih parcel mesta, med katerimi se širijo polja privatnikov, preko teritorija bivšega mesta pa poteka tudi dokaj prometna cesta. Prav blizu so izredno ponesrečene lokacije industrijskih objektov. In slednjič: med impozantnimi razvalinami amfiteatra se širi tako obilen plevel, da ga drobica bližnjih kmetov še zdaleč ne more popasti. Vse skupaj pa deluje mučno in ne

preveč pohvalno za kulturne potomce tistih Slovanov, ki so v 7. stol. uničili cvetoče rimsko mesto ob Jadranu. Delo msgr. Bulića, ki je pred vojno pravzaprav z lastnimi močmi odkril to, kar danes vidimo, ni primerno nadaljevano. Del zemljišča je še neraziskano in jasno je, da je treba velikih sredstev za večja arheološka dela, neodpušljivo pa je, da dosejanja odkritja niso funkcionalno strnjena v celoto in primerno oskrbovana. Kajti šele takrat, ko bomo uredili stvari tako, kot se spodobi, bomo lahko, ne da bi se sramovali, vabili semkaj domače in tuje turiste.

Kako uro hoda od Solina se na vzpetini širi srednjeveška trdnjava Klis, pravo orlovsko gnezdo, vsekakor ena največjih zgodovinsko-turističnih mikavnosti pri nas sploh (povezuje zgodovino turških bojev s časom NOB!), a zdi se, da je kljub vsemu pozabljena (in enako zanemarjena kot Solin!). Ob vsem tem mi prihaja na misel izjava nekega funkcionarja jugoslovanske akademije znanosti, ki je dejal, da nudi naša obala še mnogo zgodovinsko-turističnih zanimivosti. Dodal bi le, da potrebujeta naša kultura in naš turizem še kaj drugega kot izjave!

P. S. Stanje v Solinu se v dveh letih ni niti za ščepec izboljšalo! Andrijan Lah

V novem šolskem poslopiju bodo štiri učilnice, štiri kabineti, pionirska soba in prostori, kjer bodo učenci lahko hranili garderobo. Zaradi pomanjkanja sredstev bodo šole dogradili šele po etapah, ko bodo dogradili še dodatne učilnice in telovadnico. V prvi fazi bodo do je-

seni osposobili le štiri učilnice s kabineti in dodatno poslopje, v katerem bo šolska kuhinja, stanovanje za učitelja in prostori za centralno kurjavo.

Izvajalec gradbenih del obljublja, da bodo novo šolo izročili namenu ob začetku šolskega leta. Gradbeni dela so v glavnem končana, sedaj bodo začeli z delom izvajalci obrtnih del in opreme. Z novo šolo bodo otroci okoliških predelov mnogo pridobili, saj so sedaj obiskovali pouk v stari šoli, ki ni ustrezala.

PISMO IZ BAŠKE

Iz Baške, letovišča celjskih otrok, smo v zadnjih dneh dobili že nekaj otroških pisem. Eno tako je tudi pismo Bojana Andjelovića, ki nam tako piše:

Tudi mi se oglašamo iz Baške, tega majhnega mesteca na otoku Krku, kjer imamo celjski otroci svoj nočitniški dom. Tu imajo svoje domove in tabore tudi otroci iz Murške Sobote, Ajdovščine in Jesenice. Skupno z njimi smo proslavili dan vstaje in 20-letnico osvoboditve.

Naš dom je tako lep, da smo ponosni nanj. Tudi plaža, ki je nekaj deset metrov oddaljena, je med najlepšimi na Jadranu. Celjani imajo na njej stalno mesto.

Motijo pa se vsi, ki mislijo da se samo kopamo. Na svoj račun pridejo tudi tisti, ki radi šahirajo, rišejo, pojejo, igrajo nogomet, košarko, odbojko itd.

SPEKULACIJE

Cepprav se zdi skoraj neverjetno, pa je vendarle res, da se je na celjski tržnici že nekajkrat primerilo, da so morali prodajalci zveržati pridelke, ki so se pokvarili zato, ker jih zaradi previsoke cene ni nihče mogel kupiti. To velja zlasti za sadje, ki je kljub visoki ceni poletju še vedno zelo drago in si ga ljudje, ki bi ga sicer najbolj potrebovali, prav zaradi tega ne morejo privoščiti. Trmasto in nelogično vztrajanje na visokih cenah temelji žalostno, ker gre v tem primeru za družbeni sektor.

Za uvod najprej razveseljiv podatek bilanc prvih šestih mesecev. Dvajset jugoslovanskih filmov, ki so bili predvajani v tem času, je na 173 predstavah gledalo 45.065 gledalcev, 32 filmov vzhodnih dežel pa le 25.410 gledalcev. To je še eno dejstvo več, ki govori v prid tistim kritikom, ki zatrjujejo, da jugoslovanski filmi zanjejo vse več uspeha pri naši filmski publiki. Zanimiv je še en podatek. Lansko leto so v celjskem kinopodjetju po prvih šestih mesecih našle 345.049 kinoobiskovalcev, letos pa je ta številka nekaj manjša — 335.581. Vpliv televizije ali pa je vzrok drugje.

Kaj bo na filmskem platnu te dni? Predvsem velja omeniti dva filma: češkega DVA MUSKETIRJA in francoskega MOST DO SONCA. Dva musketirja je režiral Karel Zeman. Za to duhovito satiro si je režiser izbral snov iz tridesetletne vojne, skozi doživljanje musketirjev Petra in Mateja trnane prijetelice Lenke pa je hotel prikazati vso nesmiselnost vojne. Dogodki segajo v 17. stoletje. Dežela je opustošena od vojne, vasi so požgane, ljudje v večnem strahu. Sredi opustošene Evrope se je našel en sam človek, ki se je lotil oranja in sejansa, op-

timistični mladenič Peter. To seveda ni šlo v račun ne eni ne drugi vojski in tako so Petra strpali med vojake. S preizkušnim vojakom Matejem sta šla nato iz bitke v bitko.

Francoski film Most do sonca, režija Etienne Perrier je posnet po istoimenskem avtobiografskem romanu Gwendolin Terasaki. Režiser obravnava v tem filmu enega izmed aktualnih problemov sodobnega sveta — zakon med ljudmi različnih ras. Okostje predstavlja resnična zgodba neke Američanke, ki je šla preko vseh ustaljenih družbenih norm in se je poročila z Japoncem. Kot zvesta žena ga je spremljala ves čas vojne. Oba glavna igralca sta odlično zaigrala, v nekaterih scenah druge svetovne vojne pa je uporabljen tudi avtentičen dokumentarni material.

DOBRA KUHINJA

PRAVI EMILIJA JEZERNIK IZ GOSTIŠČA RADUHA V LUČAH

Popotnik ali turist, ki se prvič odpravlja v določen kraj, predhodno pri znanih proizveduje, kako je s prenočišči, oskrbo in drugim kar je potrebno za bivanje. Mi smo poiskali znanca, ki je več na cesti kot doma, raj nam svetuje, v katerem gostišču v Zgornji Savinjski dolini lahko dobimo okusno, domačo, predvsem pa poceni hrano. Zamislil se je, nato pa nam svetoval:

GOSTIŠČE RADUHA V LUČAH

Pozno popoldne smo se med potjo ustavili in si ogledali to gostilno. Kolega je previdno začel tipati okrog prehrane, gostilničarka pa je gledala na uro. Na pomoč je poklicala še starejšo tovarišico — pzneje smo izvedeli, da je to mati; — začel se je kratek posvet. Obljubili so nam, da bo kosilo pripravljeno — kmalu. Med tem smo se skozi ozko, za strežbo namenjeno lino, ki povezuje okusno opremljeno kmečko sobo s kuhinjo, zapletli v pogovor s kuharico EMILIJO JEZERNIK. Glave, njena in naše so se izmenjale prikazovale v lini. Sklonjena nad ogromnim štedilnikom nam je odgovarjala na vprašanja in spravevala.

— Kako dolgo že kuhate za goste in kakšne goste imate najraje?

— Odkar so me mati naučili kuhe, kuham samo za goste in zase. Zame so vsi gostje, tudi domači. Rada imam vse goste, spoštujem pa tiste, ki puščajo prazne krožnike, kajti to je zame priznanje.

— Za dobro gostilno je poleg poštenosti, dobrih vin — najbistvenejša kuhinja. Gostilničar si ne sme delati utvar, da je gostu vse dobro, kar mu serviraš na mizo. Gosta je težko pridobiti, medtem ko ga je izgubiti lahko. S salamo, sirom, golažem in vampi — ne bomo reševali ne gostinstva in ne turizma.

— Kaj mislite o gostilniški kuhinji?

— Nekateri gostinski delavci trde, da je s kuhinjo preveč stroškov in dela, kaj menite vi o tem?

— Imajo prav. Natočiti brizganec ali pa pripraviti okusno jed — v tem je razlika tako v stroških kot v pripravi. Toda po čem bo gost dalj časa pomnil gostilno? Drži, da je gotov denar — najboljši, toda... Kakšen občutek imate, ko vas gostilničar lačnega odpravi: oprostite, zmanjkalo je ali pa še krajše: nimamo! Kolikokrat boste zavili v takšno gostilno?

— Pogosto očitamo gostilničarjem, da nimajo domačih jedi.

— Nekateri jedi so postale že tako »domače« da jih povprečen gost sprejema za domače. Drži pa, da

je le malo gostiln zaslovelo po domačih posebnostih.

— Ali bi nam povedali, kakšen bi bil vaš jedilnik domačih jedi?

— Po stari ali novi ceni? Eden bi bil: krompirjeva juha, mesni štruklji (zmleto meso, zavito v testo), solata po izbiri in »bratci« (kvašeno testo z orehi, prevlečeno z jajcem), ali pa: savinjski želodec za predjed, štajerska smetanova juha, preslanjen srajakov hrbet dušen v zelenjavi, kruhovi cmoki in »slancati« ali »hršeci krapci«.

— Za kateri dan je to?

— Za takrat, ko pridete...



Tudi gostinstvo gre skozi želodec, pravi Emilia Jezernik

Želim si miru

JOZE ŽUČKO JE EDEN TISTIH, KI SO ŠLI SKOZI DACHAU

Danes je težko govoriti o meji, ki ločuje dva naroda. Meje ni več in ljudje na obeh bregovih Sotle se otepajo z enakimi težavami, imajo podobne želje in cilje. Okupatorji pa so hoteli ločiti oba naroda. Ob Sotli so potegnili visoko žično ograjo, razpleli bodečo žico in pod njo zasejali smrtonosne mine. Danes meje ni več, tu in tam pa so ostala še znamenja, kot na primer pred Žučkovo domačijo v Dekmanci. Žučkova sta se smeje postavila obenj. Jože Žučko še ni dolgo v hiši, pred katero stoji mejni kamen. Desetletje je ravnal obšotelsko cesto od Podčetrka do Polja ob Sotli, a zdaj uživa zaslužen skromno pokojnino.

»Kamen? Prav pride samo tedaj, če klestim tu, pa si hočem malo odpočiti. Bila je tu meja.«

Trnjevo pot je prehodil Jože, preden je prišel v hišico ob Sotli. Jeseni 1941 mu Nemci niso prizanesli, temveč so ga z družino vred pregnali v tujino in se je nazadnje znašel še v Dachau.

»Težko je bilo zdoma,« pripoveduje. »Znašli smo se sredi tujih in nadutih Nemcev. Na ušesa sem ujel, da se pri nas na Kozjanskem nekaj giblje in Nemcem ne gre tako gladko, kot so mislili. Gruntal sem, kako bi jo ucvril na Štajersko, pa se mi ni več posrečilo, ker so nas gestapovci vohali. Danes sem čisto zbit, živčen, da še pomisliti ne smem, kako so ravnali z nami. Lase in zobe sem pustil v taborišču. Držati sem moral, ko je udrihal po meni, pljuval in mi pulil lase, pa bi mu najraje kosti zdrobil in se mu zagrizel v vrat z zobmi. Hudič, morda je bral moje misli: udaril me je po ustih s puškinim kopitom, da sem izpljunil vse sprednje zobe.«



»Mimo je, k sreči!« pravi danes upokojenec Žučko. »Spravila sva se sem k reki, daleč od hrupa. Tu je mir, da lahko životariva: pokojnina ni velika, samo za silo gre. Le zdravje, živci, ti mi včasih drgetajo...«

R. L.

KULTURNO ZGODOVINSKA PODOBA ŠMARJE PRI JELŠAH

Za potnika, ki se pelje iz Grobelnega proti Rogški Slatini, se na Halerjevem bregu odpre čudovit razgled. V dolini leži starodavno Šmarje, v ozadju Boč z Dončko goro, levo grad Jelše, desno Rokov hrib. Mnogo generacij je že občudovalo ta edinstveni razgled. Mi bi pa želeli opozoriti obiskovalca na kulturno zgodovinske znamenitosti tega kraja.

Iz časa naše predzgodovine v tem kraju ni najdb. Rimsko obdobje pa je zapustilo značilne sledi: skozi trg je peljala rimska cesta, ki je vezala Celeio in Petovio, a v Mestinju je bil odcep na hrvaško stran. V trgu in okolici je najti sledi rimskega naselja. Znaná je bila Rustica v Dvoru ob Dvorskem potoku v bližini rimske ceste. Arheolog — domačin Dr. Fran Lorger je pred desetletji izkopal temelje omenjene vile. Le-ta je bila bogato opremljena z mozaičnim tlakom, stene so bile freskirane in dekorirane v štuks. Fragmenti tega gradiva so bili prepeljani v mariborski muzej. Iz srednjega veka je v trgu še ohranjen zvonik iz časa romantike, vse ostalo v tej farni cerkvi je bilo pozneje prezidano. Naselje Korpule še danes spominja na rimsko poimenovanje. Tu je bil lovski gradič, last Celjanov. Danes je povsem prezidan, le temelji so ostali. Barbara Celjska je v neposredni bližini pozidala cerkev njenega imena. Ta arhitektura še danes kaže značilnosti gotičnega stavbarstva. Iz te podružnice je ohranjen lep poznogotški Marijin kip, ki ga danes hranijo v župnišću. Baročni kip Sv. Barbare je nadpovprečno kiparsko delo. Ta kip krasi danes zbirko mariborskega muzeja. V sedanjem času pa so prišli raziskovalci celjskega Zavoda za spomeniško varstvo na sled srednjeveških fresk v tej cerkvi. Ko bodo le-te odkrite, so možna velika presenečenja. Umetnine so nedvomno iz časa Celjanov. Morda bodo odkrili kak srednjeveški zapis ali pa prizor iz življenja Celjanov, morda celo portrete z grbi, kar bi neizmerno pobožilo kulturno sliko kraja in zgodovino Celjanov.

Iz 2. pol. 17. stoletja pa je edinstven križev pot v cerkvi Sv. Roka, dostopen četrte ure iz trga. Tu je zanimiva arhitektura kapelice in cerkve. Edinstvene so skupine baročnih kipov in stenskih slikarij. Zlasti bogata je notranjščina cerkve, v enoviti dekoraciji iz dobe rokokoka. Pozornosti vredna je izredna štukatura stenskih in obojnih dekoracij. V stari Avstriji je bilo kaj malo podobnih značilnih in posevsem ohranjenih ustvaritev, kakor tudi po umetniški vrednosti, kot je naš sv. Rok. Povod za pozidavo omenjenega kompleksa je bila kuga, ki je tolikokrat ogrožala prebivalstvo naših krajev. V cerkvi je še danes vidna spomeniška slika, ki predstavlja kužno nadlogo tega kraja. Napis pa pripoveduje, kako sta dva popotnika zanesla kugo iz Ptuja v vas Brecljevo. Poprej je bil napis v nemščini, poslovenil pa ga je pesnik Anton Askerc, ki je več let tu kaplanoval in pesnil.

Grad Jelše izvira iz časov zgodnjega srednjega veka, bil je večkrat požgan in porušen. Sedanja oblika je iz zadnjih desetletij prejšnjega stoletja. Tedaj mu je dal njegov lastnik mavrski forme. Pripomniti je vredno, da je dal okupator opremiti grad iz novo linado in pri tem odstraniti vse dekoracije, ki je bila historičnega pomena. Zlasti škoda je za prvotno dvorano, bogato dekorirano v arabskem slogu. V tem gradu pa je ohranjen pomembna stenska slika na stropu, ko pride obiskovalec po stopnišču v nadstropje. Naslikan je namreč prizor iz naših kmečkih puntov. Tega pa je tako malo ohranjenega na Slovenskem, da je turistu, ki je zavzel za našo zgodovino, obisk omenjene slike bogato poplačan. V trgu samem pa si je vredno ogledati vežo v Ferlinjevi hiši. Pod stropom veže je venec medaljonov s portreti naših slovenskih pisateljev, kar je enkratna kulturno zgodovinska rešitev (po leg. Prešerna, Jurčiča in drugih je tudi Slomškov in Strossmayerjev portret). Do danes je poteklo skoraj 100 let, kar je dal domačin Skaza poridati in dekorirati to stavbo. V tem kraju so bili rojeni kar trije pomembni arheologi (Dr. F. Lorger, Jaro Sasel in Vera Kolšek, nadalje glasbeniki: Egon Kunaj, Jure Vreže, dr. Stenšek, Napotnik, Msgr. Vreže, dr. Strmšek, Stari kolniki tega kraja Ferlinč, Debelak, Šumer pa imajo odlične zasluge za sadjarstvo, ki je že od nekdaj na glasu v tem kraju. Za gospodarsko osamosvojitve v času pod germanskim pritiskom so bili pomembni vsi, ki so priklicali v življenje Posojilnico in Citlanico. Med gospodarstveniki moramo še omenjati Vošnjaka. Na fasadni strani sedanje banke, bivše posojilnice je vidna spomeniška plošča pesnika Antona Askerc. Sredi trga stoji karmenit stebler, vklesani imeni padlih borcev in talcev.

CELJSKI PIONIRJI V LJUBNEM

Od 5. do 22. julija so bili na počitnicah v Ljubnem pionirji prve izmene višinskega letovanja, letovali pa bosta do 26. avgusta še dve skupini. Letovanje organizirata društvo prijateljev mladine in center za socialno delo pri skupščini občine Celje.

Prednost pri letovanju imajo socialno šibki in zdravstveno ogroženi otroci. Izmena enega letovanja traja 18 dni, otroci pa so nastanjeni v osnovni šoli, kjer so učilnice spremenili v spalnice.

Višinsko letovanje se v maršičem razlikuje od obmorskega. Kopanja je manj, zato pa otroci tem pogostejše hodijo v naravo. Skoraj vsak dan hodijo na krajše izlete v bližnje gozdove, kjer skoraj pozabijo na kopanje, saj so prezaposleni s tekanjem po gozdu, kjer vedno odkrijejo kaj novega. Gozdovi pa so sedaj še posebno privlačni, ko so polni jagod in borovnic. Tudi igrišče je vsak dan polno otroškega živčava. Igrajo se, tako da so zaposleni po ves dan in jim ni nikdar dolg čas. Prve dneve jim je malo ponagajalo vreme, tako da so ostali kar v šoli, kjer pa imajo televizor, gramofon, knjige, šah in pišejo pisma.

V prvi izmeni je bilo 51 otrok. Razporejeni so bili v tri skupine in vsaka je imela svoje ime: Čebeliče, Polhi, Vidre. V skupinah fantje in dekleta niso bili ostro ločeni, ampak so bile skupine mešane.

Do ofodpda pni os ad ed pripravlili kaže kaj znaš, ki je bila privlačna in je lepo uspela. Dan vsajega slovenskega naroda so proslavili skupaj z ljubenskimi pionirji, na proslavo pa so povabili tudi nekdanjega borca, sedanjega ravnatelja osnovne šole tov. Hafnerja, pripadnike JLA ter druge. Pionirji so pokazali veliko domiselnost in izvirnost.

Svoje letovanje so zaključili s tabornim ognjem, ki je bil na predvečer njihovega odhoda. Bil je to prirčen poslovilni večer otrok, ki so se navezali drug na drugega in jim je ob odhodu, čeprav k staršem, bilo vseeno hudo. V sproščnem in lepem programu so pokazali, da jim je v Ljubnem všeč in da so doživeli mnogo lepega. Sodelovanje z ljubenskimi pionirji pa hočejo nadaljevati še naprej in ga še poglobiti.

Omeniti moramo še tehnično osebje, predvsem kuharice, saj so bili otroci s hrano zelo zadovoljni. Pa tudi mladi vzgojitelji, po večini srednješolci, so pokazali, da jim lahko zaupamo otroke.

Janez Pirš

BILI SO NA STENJAKU

Ze drugo leto so velenjski pionirji letovali na otoku Stenjaku (na Dravskem otočju). Pred dnevi so se vrnili iz 18-dnevnega letovanja na tem tako čudovitem otoku blizu Pule. Požrtvovalno osebje kranjskega mladinskega letovišča je 156 mladim pionirjem pripravilo prirčen sprejem ter jim omogočilo brezskrbno in nadev prijetno bivanje na morju. Dnevi so jim ob kopanju, sončenju, prijetnimi sprehodi v borovnem in cipresovem gozdu, ob igri in zanimivih vožnjah po morju kar orehitro minili. Najbolj jim je prišel k srcu upokojeni kapetan Barba, ki je mlade radovedneže prevajal z barko. Odlična hrana je mlade pionirje okrepila, doživetja

na morju in lepi spomini pa so oboževali njihova spoznanja.

Pionirji velenjske občine, ki so letovali na Stenjaku so hvaležni občinski zvezi prijateljev mladine, ki jim je omogočila tako lepo in prijetno letovanje na morju.

KLUB ZA VZREJO PSOV

Klub za vzrejo športnih in službenih psov v Celju je nastopil v Rogški Slatini, kjer je s pomembnimi točkami požel buren aplavz kakšnih 650 gledalcev. Klub, ki ga uspešno vodi Ivan Zemljič, postuje za stranke ob petkih od 16. do 18. ure v Kopitarjevi ulici 2, redne vaje pa so na vežbališču.

TV SPORED OD 1. DO 7. AVGUSTA • TV SPORED OD 1. DO 7. AVGUSTA • TV SPORED OD 1. DO 7. AVGUSTA • TV SPORED OD 1. DO 7. AVGUSTA

NEDELJA — 1. avgust
9.00 Ključek in luna — lutkovna oddaja za otroke (Ljubljana); 9.30 Kmetijska oddaja (Zagreb); 14.00 Atletika — Sovjetska zveza; ZDA — prenos iz Kiteva (Evrovizija); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Solidarnostno srečanje; Ansambel Balaika iz Moskve (Skopje); 22.15 Poročila (Beograd).

PONEDELJEK — 2. avgust
18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Film za otroke (Beograd); 19.15 Tedenski športni pre-

gled (Beograd); 19.45 Kaleidoskop — odd. zanimivosti (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Solidarnostno srečanje; Pesmi in plesi raznih narodov (Skopje); 22.00 TV obzornik (Ljubljana); 22.15 VI. jug. jazz festival na Blodu (Ljubljana);

SREDA — 4. avgust
18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Potuje z nama — odd. za otroke (Ljubljana); 19.15 Glasbena oddaja (Skopje); 19.45 Cik Cak

(Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Antanasije Mladenović — odd. lirike (Beograd); 20.40 Danny Kaye show — ser. film (Ljubljana); 21.30 TV obzornik (Ljubljana); 21.45 Grindl — ser. film (Ljubljana).

ČETRTEK — 5. avgust
18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Reportaža (Skopje); 19.15 Glasbena oddaja (Zagreb); 19.45 TV pošta (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Glasbeni kotiček (Zagreb); 20.40 Studio 13 (Zagreb); 21.40 TV obzornik (Ljubljana).

PETEK — 6. avgust
18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Nasveti za piknik — izobr. oddaja (Ljubljana); 19.00 Britanska enciklopedija — poljudno znanstveni film (Ljubljana); 19.15 Oddaja narodne glasbe (Beograd); 19.45 TV Akcija (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Celovečerni film (Ljubljana); 22.00 Gradovi ob

francoskih rekah — franc. kult. film (Ljubljana).

SOBOTA — 7. avgust
18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Oddaja za otroke (Beograd); 19.30 Vsako soboto — pregled sporeda za prihodnji teden (Ljubljana); 19.45 Cik Cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Ljubljana); 20.30 Glasbeni kotiček (Beograd); 20.40 5 kamera po svetu (Ljubljana); 21.10 Humoristična oddaja (Beograd); 22.00 TV dnevnik (Ljubljana); 22.15 Zgodbe za vas — ser. film (Ljubljana).

KOMPAS OBVESTILA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. 5-dnevno potovanje na ogled PRVE SVETOVNE RAZSTAVE PROMETA V MÜNCHEN. Vsi se v času od 23. 6. do 1. 12. 1965. Prijava do 1. 8. 1965.
2. 4-dnevno avtomobilno potovanje po DOLOMITI. Prijava do 10. 8. 1965.
3. V času od 26. 9. do 1. 10. 1965 potovanje v BERLIN. Prijava do 1. avgusta 1965.
4. SONČNA ITALIJA VAS VABI NA 5-DNEVNO POTOVANJE V RIMINIJU v času od 16. do 20. septembra 1965. Prijava do 15. avgusta 1965.
5. V času od 15. do 31. oktobra 1965 6-dnevna strokovna ekskurzija za PROSVETNE DELAVCE na DUNAJ in v BUDIMPESTO v času od 16. do 20. septembra 1965. Prijava do 10. avgusta 1965.
6. Od 15. do 18. 9. 1965 si ogledajte DUNAJSKI VELESEJEM. Prijava do 21. avgusta 1965.
7. 8-dnevno potovanje v GRČIJO od 13. do 19. 9. 1965. Prijava do 13. avgusta 1965.
8. Obiščite razstavo pisarniške opreme v ZÜRICHU in MILANSKI VELESEJEM na 6-dnevnem avtomobilnem potovanju od 5. do 10. 9. 1965. Prijava do 2. 8. 1965.
9. Vabimo Van na 7-dnevni jesenski obisk francoske AZURNE OBALJE. Prijava do 7. 8. 1965.
10. 4-dnevno potovanje na OKTOBERFEST v MÜNCHEN-u. Prijava do 2. 8. 1965.

KOMPAS CELJE prodaja vse vrste vozovnic za tu- in inozemstvo; organizira izlete in potovanja, posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in vizumov, menja denarje in daje vse informacije za Vaša potovanja v tu in inozemstvo ter vam posreduje rezervacije za Vaš letni odhodi v vseh turističnih krajih.

KOMPAS CELJE obvešča vse stranke, da je v času sezone poslovalnica odprta od 7.30 do 18.00 ure in ob nedeljah od 8. do 12. ure. Pred vsakim potovanjem ali izletom obiščite turistično podjetje KOMPAS CELJE, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.

Se priporoča

KOMPAS CELJE
Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

● PRODAM

- Mlin za žito prilagojen težkemu in lahjemu elektromotorju in avtomatsko električno črpalko tipa TSD prodam. Naslov v upravi lista.
- Motorno kolo JAWA 250 prodam. Bezenšek, Zadobrava 1 — Skofja vas.
- Par volov — teža 1200 kg prodam. Poldika Puki, Arclin 52, Skofja vas.
- Novo spalnico ugodno prodam. Ogled od 15-17 ure. Novačen, Celje, Stanetova 45/III. Zaradi selitve prodam ugodno: zidno omaro, kuhinjsko omaro, mizo, 8 litrski boiler, infra peč in umivalnik. Zima, Celje, Miklošičeva 6.
- Več kompletnih sobnih vrat, oken in televizor prodam. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »NOVO«.
- Takoj vseljivo hišo v Slančah-Teharje prodam. Informacije v čevljarski delavnici Ivan Hrvatič, Teharje.
- Svinčene talne sifone prodam. Ivan Zaverla, ključavničarstvo, Petrovce 95.
- 3 lončene peči in nekaj kosov dobro ohranjenega pohištva prodam. Gobec, Celje, Teharska 80.
- Prodam približno 2 m² desk 25 mm »colarie« in suhe plohe »foetne« 50 mm prodam! Terbovc, Ronkova 2 — Ložnica ob Ljubljanski cesti.

● KUPIM

- Kupim hišico z manjšim vrtom ob glavni cesti, zaželena okolica Celja. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro ENODRUŽINSKA.
- Stanovanjsko hišo v Celju ali okolici kupim, lahko nedograjena ali možna prezidava. Lahko je tudi gradbena parcela z urejeno dokumentacijo za novogradnjo. Pišite na naslov: Jože Kučent Radeče.
- Kupim premični stanovanjski voz (vagon). Naslov v upravi lista.

● STANOVANJE

- Nameščenka želi samo prenočišče pri stanovanjcih na Mariborski cesti. Vprašati: Goštinca Amerika.
- Iščem opremljeno sobo po možnosti s posebnim vzhodom. Naslov v upravi lista.
- Zenska srednjih let išče skromno, prazno ali polopremljeno sobo s posebnim vzhodom v Celju ali okolici. Naslov v upravi lista.
- Mlada zakonca brez otrok iščeta primerno stanovanje ali večjo sobo. Naslov v upravi lista.

● RAZNO

- Večjo garažo oddam. Naslov v upravi lista.
- Zamenjam večje stanovanje v centru mesta za manjše na periferiji ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

● SLUŽBE

- Samostojno gospodinjstvo pomočnico, sprejme stiričbanska družina. Plača po dogovoru. Dr. Fazarinc, Celje, Oblakova 28.

IZLETI

- V nedeljo 1. avgusta poldnevni izlet v Ljubno na FLOARSKI BAL. Prijava v Turističnem uradu v Stanetovi ulici. Cena za člana 550 din, za nečlane 650 din. Odhod iz Celja ob 13.00, povratek okoli 20. ure.

● POROČILO O PROSTIH KAPACITETAH

- Zasedeni sta zdravilišči Rogaska Slatina in Dobrna. V vseh ostalih turističnih krajih na našem področju pa je še dovolj prostora, prav tako je še nekaj prostora v zasebnih tihob ob zdraviliških krajih.

TURISTICNE PRIREDITVE

3. 7. ob 20. uri v zdraviliški dvorani v Rogaski Slatini »VELIKI ROGASKE PLES« — »IZVOLITEV MISS ROGASKE SLATINE 1965«.
3. 8. ob 20. uri v zdraviliški dvorani v Rog. Slatini »MALA OLIMPIJADA«.
7. 8. ob 20. uri v zdraviliški dvorani družabna prireditve z revijo LATINSKO AMERISKIH IN MODERNIH PLESOV v izvedbi plesnih parov iz Slovenije in Avstrije.
1. 8. FLOARSKI BAL na Ljubnem — petster spored — pričetek ob 14. uri.
8. 8. DAN HMEJARJEV V PREBOLDU s pričetkom ob 15. uri. Hmeljarska povorka, nastop folklornega ansambla LIDOVA BESEDA IZ ZALCA, tekmovanje v obiranju hmelja, izbira hmeljarskega para, prosta zabava.

● KINO

- Kino »SVOBODA« Sempeter v Sav. dolini
- Dne 31. julija in 1. avgusta — »DZUNGLA LEPTOTIC« — angleški barvni film
- Dne 3. avgusta — »DEKLE V IZLOZBI« — italijanski film
- Dne 5. avgusta — »SULEJMAN VELICASTNI« — italijanski barvni film
- Kino »PARTIZAN« Sevnica
- Dne 1. avgusta 1965 — »POD OKRILJEM NOCI« — angleški film
- Dne 7. in 8. avgusta 1965 »PREGANJANI LJUBIMCI« — francosko-italijanski film.
- Kino sekcija »SLAVKO SLANDER« Ljubno ob Savinji
- Dne 4. avgusta 1965 — »ZARADI LJUBEZNI« — italijanski film
- Dne 7. in 8. avgusta 1965 »MATI POSLUSAJ MOJO PESEM«
- Kino »BOHOR« Kozje
- Dne 31. julija in 1. avgusta 1965 — »OB-RACUN« (Kapetan Lesi II. del) — jugoslovanski film
- Kino »DOM« Gornji grad
- Dne 31. julija in 1. avgusta 1965 — »OSVETA VIKINGA« — italijanski film
- Kino »SVOBODA« Store
- Dne 31. julija in 1. avgusta 1965 — »VSE V ROK SLUŽBE« — italijanski film
- Dne 7. in 8. avgusta 1965 — »VSE V ROK SLUŽBE« — italijanski film
- DPD »SVOBODA« BRESTANICA
- Dne 31. julija in 1. avgusta 1965 — »VSAKO NOČ NOVO LETO« italijanski CSP film
- Dne 4. avgusta 1965 — »NIKOLI NE PO-PUŠCAJ« angleški film
- Dne 7. in 8. avgusta 1965 — »OSAMLJENI SO HRABRI« — ameriški film
- Kino KZ Kostanjevica ob Krki
- Dne 31. avgusta 1965 — »NA DIVJI ZAHOD« — ameriški film
- Dne 1. avgusta 1965 — »RIO BRAVO« — ameriški barvni film
- Dne 4. avgusta 1965 — »SABRINA« — ameriški film
- Dne 7. avgusta 1965 — »KO ZVONIJO ZVONOVI« — ameriški glasbeni film
- Dne 8. avgusta 1965 — »PUSTOLOVSCINA HAKI FINA« — ameriški film
- Kino Rogaska Slatina
- Dne 31. julija 1965 — »UPOR NA LADJI BAUNTY« — ameriški barvni film
- Dne 1. avgusta 1965 — »UPOR NA LADJI BAUNTY« — ameriški barvni film
- Dne 2. avgusta 1965 — »LEPO ŽIVLJENJE« — francoski film
- Dne 3. avgusta 1965 — »LJUBEZENSKA ZMESNJAVA« — nemški barvni film
- Dne 4. avgusta 1965 — »DOGODEK, KI JE VZNEMIRIL SVET« — ameriški film
- Dne 5. avgusta 1965 — »DIVJI JEZDEC« — ameriški film
- Dne 6. avgusta 1965 — »RAZBOJNIK IZ BRIMSTONA« — ameriški film
- Dne 7. in 8. avgusta 1965 — »BECKET« — ameriški barvni film

Podlagi 81. člena Statuta in Pravilnika o štipendiranju in kreditiranju rednega študija delovne organizacije

RAZPISUJE

- kadrovska komisija »Polzela, tovarna nogavic, Polzela« na Polzeli za šolsko leto 1965/66 naslednje štipendije:
1. Ekonomska fakulteta 1 štipendija
 2. Srednja tehnična tekstilna šola Kranj 2 štipendiji
 3. Ekonomska srednja šola Celje 2 štipendiji
- Prednost imajo kandidati, ki so z odličnim uspehom dokončali predhodno šolo, otroci borcev NOB in žrtev fašističnega terorja in otroci socialno šibkih staršev.
- Prošnje sprejema Kadrovska služba delovne organizacije. K prošnji je treba priložiti:
- original ali overjen prepis zadnjega šolskega spričevala,
 - potrdilo o premoženjskem stanju ali potrdila o osebnih dohodkih, ki jih prejema zaposleni starši oziroma skrbniki.
- Razpis velja 30 dni po dnevu objave v časopisu.

Obvestilo

Skupščina občine Celje razgrinja po sklepu svoje 5. skupne seje z dne 14. 7. 1965 predlog zazidalnega načrta za gradnjo družinskih hiš v Dobrni.

Osnutek zazidalnega načrta bo razgrnjen v domu družbenih organizacij v Dobrni ob 1. avgusta do 31. oktobra 1965.

Vabimo občane Dobrne in zainteresirane organizacije, da v smislu 14. člena zakona o urbanističnih projektih (Uradni list LRS, št. 22/58) dajo svoje pismene pripombe v knjigo pripomb, ki je priložena zazidalnemu načrtu.

Predsednik
Skupščine občine Celje
Marjan Učakar

Stevilka 350-15/65-2/5

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

ANE VELICOVŠEK

se zahvaljujem vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter nam izrazili sočustvovanje.

Posebna zahvala predsedniku organizacije ZB Griže in tajniku družstva upokojeencev za njune poslovnice besede, pevskemu zboru društva Svoboda Zabukovca, rudniški godbi. Iskrena zahvala tudi vsem sosedom, ki so nam v teh dneh nudili pomoč.

Zaljujoči: sinovi Fric, Edi, Toni; hčerke Albina in Poldika z družina ma ter ostalo sorodstvo.

Griže pri Zalcu, 20. julija 1965

Oglašujte v Celjskem tedniku!

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
Podružnica v Celju

želi skleniti redno delovno razmerje s kandidati za naslednje delovno mesto:

DVE SNAŽILKI!

Pogoj: starost najmanj 18 let. Stalni del osebnega dohodka 31.000 din ter dohodek po periodičnih obračunih.

Kolkovane prošnje v rokopisu naj kandidati predložijo najpozneje do 14. avgusta 1965 Službi družbenega knjigovodstva, Podružnici v Celju.

Obvestilo

Skupščina občine Celje razgrinja po sklepu svoje 5. skupne seje dne 14. 7. 1965 predlog urbanističnega programa za območje občine Celje. Osnutek urbanističnega programa je od 15. 7. do 31. 7. 1965 na razpolago za ogled občanom v prostorih zavoda za napredek gospodarstva Celje, Vodnikova ulica št. 3, od 1. avgusta do 15. oktobra 1965 pa bo javno razgrnjen v stranski dvorani Narodnega doma v Celju, Trg svobode št. 9, I. nadstropje.

V tem času ga lahko vpogledajo občani, gospodarske in politične organizacije, zavodi in drugi in dajo v smislu 14. člena zakona o urbanističnih projektih (Uradni list LRS, št. 22/58) svoje pismene pripombe v knjigo pripomb, ki je priložena urbanistični dokumentaciji.

Stevilka: 350-6/62-2/S
Celje, 27. 7. 1965

Predsednik
Skupščine občine Celje
Marjan Učakar

OBVESTILO

Podružnica Združenja soferjev in avtomobilov Celje obvešča kandidate ženskega in moškega spola, ki želijo opraviti izpit za priznanje kvalifikacije v prometni stroki, da se lahko vpišejo v tečaj za pripravo strokovnega znanja na omenjeni izpit v pisarni Avtomoto društva Slavka Slander Celje, Cuprijska ulica 1, kjer ima podružnica uvedeno dežurno službo vsak petek od 16. do 18. ure. Pojasnila o pogojih vpisa prejmejo kandidati v isti pisarni.

Zadnji rok prijave je 30. avgust 1965.

Odbor ZSAM Celje

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moje drage žene, naše dobre mame

ANGELCE DOBRAJC - OSET

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so z nami delili to veliko žalost. Posebna hvala vsem, ki so jo v takem številu spremili in ji s cvetjem zasuli prerani grob. Zahvaljujem se bolniškemu osebju, posebno pa zdravnikom dr. Lahu in prim. dr. Završniku.

Zaljujoči:
mož Ralko Dobrajc
s sinovima Ralkom in Miranom

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 31. do 7. 8. 1965

Ciril Umek, veterinar,
Celje, Kersnikova 37
(vogal Dečkove in Kersnikove).

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja pri Pohištveni industriji »Garant« Polzela razpisuje prosto delovno mesto direktorja.

Pogoj: Višja strokovna šola in 5 let prakse oz. Srednja strokovna šola z 10 let prakse na vodilnem delovnem mestu v lesni stroki.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Stanovanje ni na razpolago.

Interesenti naj vložijo prošnjo s potrebnimi dokazili najkasneje do 14. avgusta 1965 komisiji za razpis direktorja pri Pohištveni industriji »Garant« Polzela.

OBVESTILO

Cenjene bravce našega lista naprošamo, da za ogle, ki so pod šifro ne iščejo pri nas naslova, ker jim tega ne moremo posredovati. Za tovrstne oglase je nujno napisati pismo ponudbo in jo zaprti v pisemskem ovoju ter z označbo šifre oddati našemu oglašnem oddelku. Nadaljnji postopek informacij prevzame prinašalec oglasa. Obenem sporočamo, da naš list »Celjski tednik« ni polnomočen za objavljanje preklicov osebnih izkaznic, zdravstvenih izkaznic in ostalih dokumentov, ker spakto, to le v pristojnost uradnega lista. Zato prosimo, da ne pošiljate preklicov ali celo denarja, ker s tem obremenjujete naše administrativno poslovanje.

Uprava Celjskega tednika

IZLETNIK CELJE

PUTNIK

- Nudimo vam vse turistične usluge.
- Organiziramo izlete in potovanja po Jugoslaviji in v inozemstvo s turističnimi avtobusi.
- MÜNCHEN, 8-dnevno potovanje z avtobusom na prvo svetovno razstavo prometa, dne 10. 9. 1965. Prijave sprejemamo do 10. 8. 1965. Prijavite se za ogled zanimive razstave ter lepot in zanimivosti med potjo, saj bo vožnja potekala po KOROŠKI — LIENZ — GROSSGLOCKNER — SALZBURG — MÜNCHEN.
 - BUKARESTA — MAMAJA — VARNJA — SOFIIA, 8-dnevno potovanje z vlakom, dne 24. 9. 1965. Prijave do 20. 8. 1965.
 - MILANO — NICA — MONAKO — SAN REMO — GENOVA — BENETKE — TRST, 9-dnevno potovanje z avtobusom, dne 15. 9. 1965. Prijave do 10. 8. 1965.
 - Z osebnimi avtomobili 3-dnevno potovanje po ITALIJI, Celje — Kranjska gora — Tolmezzo — Cortina d' Ampezzo — Bolzano — Trento — ob Gradskem jezeru — Sirmione — Verona — Padova — Benetke — Trst.
 - RIM — NAPOLI — POMPEJI — BENETKE — TRST, 8-dnevno potovanje z vlakom dne 3. 9. 1965. Prijave do 2. VIII. 1965.
 - CARIGRAD — SOFIIA, 10-dnevno potovanje z vlakom dne 6. IX. 1965. Prijave do 5. VIII. 1965.
 - PARIZ — NICA — MILANO — BENETKE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 13. 9. 1965. Prijave do 10. VIII. 1965.
 - SOFIIA — PLOVDIV — ISTANBUL — ANKARA — BEJRUT — BALBEK — DAMASK — JERUZALEM — ANKARA, 12-dnevno potovanje z avtobusom in letalom, dne 23. IX. in 4. X. 1965. Prijave do 15. VIII. 1965.
 - DUNAJ — PRAGA — KARLOVE — BRNO — BUDIMPESTA, 8-dnevno potovanje z avtobusom, dne 12. IX. 1965. Prijave do 10. VIII. 1965.
 - ZÜRICH — LONDON — PARIZ — MÜNCHEN, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 29. IX. 1965. Prijave do 15. VIII. 1965.
 - ATENE — DELFI — LARISA — SOLUN, 8-dnevno potovanje z avtobusom, dne 3. IX. 1965. Prijave do 1. VIII. 1965.
 - Tridnevna potovanja z avtobusi po AVSTRIJI in ITALIJI — Celovec — Beljak — Grossglockner — Cortina d' Ampezzo — Bolzano — Lago di Garda — Verona — Padova — Benetke — Trst. Prijave sprejemamo za kolektive.
 - TRST — BENETKE, stalni avtobusni izleti, prijave sprejemamo za kolektive in posameznike.

Prodajamo vozne rede za prometno sezono 1965-66.

Vse informacije in prijave pri IZLETNIK-u Celje, Titov trg 3 ter poslovalnica v Velenju in Krškem.

Za cenjeni obisk se priporoča

IZLETNIK CELJE
Titov trg 3 — tel. 28-41
nasproti avtobusne postaje

Delovna skupnost

DELAJSKE UNIVERZE ZALEC

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. vodjo strokovnega izobraževanja
2. vodjo tehničnega servisa

- Pogoji: pod 1.
- višja ali visoka strokovna izobrazba andragoške smeri
 - najmanj 10 let prakse na področju dela za odraslimi
 - obvladane vse metode za praktično in teoretično izobraževanje odraslih
 - organizacijske sposobnosti
 - da so pri dosedanjem delu na tem področju že dosegli pozitivne rezultate

Pogoji: pod 2.

- znanje tehničnega in splošnega risanja
- znanje iz fotografije
- znanje uporabe in vzdrževanje vseh projekcijskih učil
- smisel za izdelavo audiovizualnih sredstev in drugih učil
- organizacijske sposobnosti

Osebnih dohodkov po pravilniku in merilih o delitvi OD.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Kandidati naj vložijo svoje prošnje na naslov

DELAJSKA UNIVERZA ZALEC

»Zveza naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev Slovenije, v Celju, razpisuje prosto delovno mesto

ORGANIZACIJSKEGA TAJNIKA

Kandidati z visokošolsko izobrazbo I. ali II. stopnje (ekonomske, pravne ali medicinske smeri), morajo aktivno obvladati nemški jezik. Prednost imajo kandidati z znanjem več tujih jezikov in prakso v naravnih zdraviliščih. Prijave do 15. avgusta 1965.

Stari domovi propadajo

Telesna kultura je najcenejše razvedrilo – to nam dokazuje primer v žalski občini, kjer 5000 mladih ljudi, ki so včlanjeni v 11 telesno vzgojnih društev, porabi letno okrog 5 milijonov dinarjev.

5 milijonov za 5 tisoč mladih ljudi, željnih raznoterih oblik športne dejavnosti. Sicer so sprva bili prepričani, da bo letos več sredstev. Dejali so, da bodo preostala sredstva zajeta v proračunih krajevnih skupnosti, ki naj bi dodatno podpirala dejavnost telesne kulture v svojih krajih. Obrnilo pa se je drugače. Sredstev ni dovolj niti za aktivno delo, kaj šele za vzdrževanje športnih objektov. Tako ni nič čudnega, da so kraji kot Zalec, Petrovče in Vransko brez telovadnic. Stevilni domovi, ki so pred leti bili zgrajeni za namene telesne in kulturne dejavnosti, propadajo. Na občinski zvezi za telesno kulturo v Zalcu pravijo, da bi potrebovali za redno aktivno delo članstva okrog 11 milijonov ter 6 milijonov za vzdrževanje in obnavljanje domov.

Tudi skupnih sedemnajst milijonov za tako obsežno in vsestransko dejavnost ne bi smelo biti vprašanje: toda je. Sredstev namreč ehostavno ni, pravi predsednik občinskega odbora za telesno kulturo v Zalcu Rudi Pur in pristavlja: »Razumevanja za telesno kulturo je tako pri občinskih predstavnikih kot pri družbeno-političnih organizacijah, to da toliko drugih, važnejših potreb je. Niso pa le problemi finančne narave. Primanjkuje nam športnih delavcev — odbornikov in strokovnih športnih delavcev. Pred leti jih je na našem področju bilo mnogo. Problem je navidezno droben, toda v sebi nosi kali določenega nerazumevanja za njihovo delo, ki je ljubiteljsko. Menim, da bi posameznikom, ki žrtvujejo številne ure za mladino morali izreči vsaj družbeno priznanje, če že zanje in za njihov ljubiteljski izgubljeni čas ne najdemo sredstev za simbolično nagrado. Dandanes delo številnih društev zavisi od tistih posameznikov, ki delajo vse od markiranja igrišč do pranja športnih dresov, melodovanja za denar itd. Zal so redki«.

Kljub težavam pa lahko med številnimi športniki žalskega področja najdemo kvalitetne. Tako sta odlični odbojkarji vrsti v Braslovcah in Sempetru, prav tako košarkarji Zalcu in Preboldu, medtem ko so atleti TVD Partizana Zalec že več let pokalaj prvaki Slovenije v atletiki.

8 prvih mest za Celjane

V petek, soboto in nedeljo je bilo v Beogradu XXI. državno prvenstvo za posameznike, na katerem so atleti celjskega Kladičarja osvojili osem naslovov državnega prvaka. Moški so se med zmagovalce vpisali štirikrat, prav toliko prvih mest pa sta osvojili tudi Lubejeva in Urbančičeva. Vsi časopisi, ki so poročali o tekmovanju so sporočili kot nepričakovano drugo mesto Celjana Vaziča v teku na 800 m, kot da ne bi vedeli, da to sploh ni njegova specialna proga, saj so »njegove« malo daljše proge. Zato ni drugo mesto nobeno razočaranje. Temu drugemu mestu je Vazič dodal še prvo mesto v teku na 5000 m, kjer je le za nekaj korakov prehitel Zuntarja in Cervana. Vazič je dosegel čas 14:32,2, Zuntar 14:32,8, Cervan pa 14:33,0. Tudi Zuntar se je vpisal med zmagovalce, saj je v odsotnosti Vaziča s taktičnim tekom lepo odpravil sotekmovalce v teku na 1500 m in dosegel čas 3:52,0. V najdaljši progi tekmovanja je zmagal Cervan, ki je 10 km pretekel v času 31:17,0. Pri moških se je med zmagovalce vpisal še hodač Tabaković, ki je 20 km dolgo progo prehodil v času 1:50:04,8. Vravnik je na tem tekmovanju dosegel drugo mesto v teku na 110 m z ovirami z dobrim časom 15,0 — tretji je bil Polutnik s časom 15,7 — in tretje v skoku ob palici, kjer je preskočil 410 cm. Tretje mesto je zasedel še Homoki v teku na 400 m — 49,7 in skakalec v višino Vivot.

Od Celjanek sta na tem državnem prvenstvu nastopili le Lubejeva in Urbančičeva, kljub temu pa sta osvojili prav toliko prvih mest kot vsi moški. Vsak njun nastop se je končal s prvim mestom. Posebno veselje smo uspeha Lubejeve, saj smo se bali, da še čuti posledice bolezni, ki ji je preprečila uveljavitev na mednarodnem troboju v Celju. V teku na 100 m je prvemu mestu dodala še odličen rezultat 12,0, v teku na 80 m z ovirami je dosegla čas 11,3, v daljino pa je skočila 572 cm. S tem izkupičkom je ponovno potrdila, da je res najboljša atletinja v državi. Urbančičeva je osvojila prvo mesto v metu kopja, dosegla pa je rezultat 49,61 m.

Nastop naših atletov na državnem prvenstvu se je končal uspešno, saj je 10 Celjanov osvojilo osem prvih, tri druga in pet tretjih mest. F. Kramer

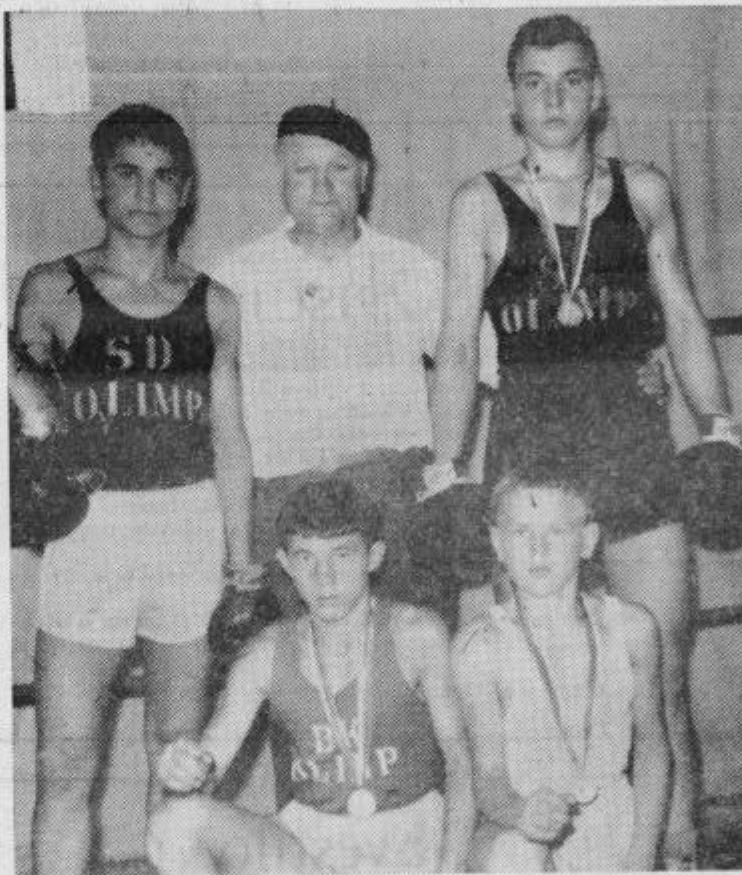
tizana Zalec že več let pokalaj prvaki Slovenije v atletiki.

Pomembnost telovadnih društev na področju kot je žalska občina pa je predvsem v tem, da so le-ti nosilci vsega družbenega in družabnega življenja na vasi. Najboljši je primer na Gomilskem, kjer člani telovadnega društva tvorijo obenem tudi kulturno sekcijo in so nosilci vseh družabnosti.

Tovariš Pur je dejal, da so društva doslej zanemarjala plavanje in da bodo letos ter prihodnja leta to nadoknadila. Dokaj uspele pa so bile delavske športne igre, ki so vključile v osem mesečnih tekmovanj kar okrog 600 ljudi, od tega dve tretjini takšnih, ki se doslej niso ukvarjali s špor-

tom. Mladi delavci so tekmovali v rokometu, odbojki, streljanju, nogometu, namiznem tenisu in šahu.

Posebej problematična je gradnja žalskega stadiona. Čudovita lokacija, lepi načrti in zavlačujoča se gradnja. Zaenkrat grade le iz sredstev, ki so pritekla z odprodajo bivšega igrišča za domom Partizana tovarni »Juteks«. Doslej so dokončali nogometno igrišče s travnato površino in delno atletske narave. Nedokončana pa stoji na prepihu vremenjskih nepravil garderoba, klubski prostor in kegljišče. Žalski športni delavci čakajo, da bodo gospodarske organizacije priskočile na pomoč njihovim prizadevanjem. Upajmo, da bo tudi to enkrat urejeno. Športniki si to iz srca želijo, saj so svojo voljo dokazali doslej z nad pet tisoč urami prostovoljnega dela na stadionu.



Trener Kulijati v krogu svojih boksarjev

Republiško waterpolo prvenstvo

Nabiranje izkušenj

Pretekli teden je bilo v Kopru republiško waterpolo prvenstvo za člane, ki so se ga udeležili tudi waterpolisti celjskega Neptuna. To je po treh letih prvi start Neptuna na republiškem članskem prvenstvu. Celjani so nastopili z mladinci in celo dvema pionirjema. Zato rezultati niti niso tako nečastni, saj je šlo predvsem za nabiranje izkušenj mlade ekipe, ki se šele razvija in bo svojo pravo vrednost prikazala šele v naslednjih letih. Da je to res, kažejo že rezultati, ki so bili iz tekme v tekmo boljši: Koper: Neptun 8:3, Ljubljana: Neptun 6:2, Celuloza: Neptun 5:3.

To je bil prvi del prvenstva, zmagovalci turnirja pa je ekipa Celulozarja iz Krškega. —ed

Rudar II: Neptun 70:61

V drugem srečanju II. slovenske plavalne lige se je moštvo celjskega Neptuna srečalo v Trbovljah z drugim moštvom domačega Rudarja. Domačini so svojo ekipo postavili nekateri plavalce prve ekipe in to je bilo dovolj za zmago nad oslabiljeno vrsto Celjanov.

Kljub porazu pa so celjski plavalci zapustili zelo ugoden vtis tako s svojim nastopom kot z nekaterimi dobrimi rezultati. Tako je Tkave 100 m kravi preplaval v odličnem času 1:03,0; 400 m kravi pa v času 5:44,6. Pionirka Oberzanova je za progo 200 m pravo porabila 3 minute in 35 sekund. Kmetova pa za 100 m kravi 1:29,0. Omeniti je treba še Znidarčiča, ki je na 100 m kravi plaval 1:07,2 ter J. Goršiča, ki je na 100 m metuljček dosegel čas 1:20,1. V štafeti pa je svojih 50 m metuljček preplaval celo v času 30,4 sekunde.

BOKS NAPREDUJE

CELJSKI BOKS IN TRENER KULIJATI STA ENO.

Pogovarjati se z njim o boksu, športu nasploh pa tudi o vzgoji mladine je zelo prijetno. Obiskali smo ga v njegovi »rezidenci« — v dvorani za boksarske treninge v kletnih prostorih OF doma. Prostor je skromen, kot so lahko le kletni prostori neke stare hiše. Pa vendar si ne bi mislili, da nekdo lahko tak skromen prostor tako skrbno in s smislom za prijetno uredi v vadbeno dvorano športnikov. Tu prevladujejo red, čistota in urejenost, kar je vsekakor zasluga človeka, ki je pravzaprav alfa in omega boksa pri Olimpiju.

Karlo Kulijati je začel boksat 14 leti v Italiji. Nato je bil 8 let profesionallec in kot tak med najboljšimi v Evropi v lahki kategoriji. Leta 1937 je prišel v Jugoslavijo kot trener reprezentance Jugoslavije in to svojo dolžnost je opravljal še leta 1957. Tako je n. pr. pri njem trenirala cela vrsta znanih jugoslovanskih reprezentantov. Vse te podatke smo zaradi njegove skromnosti le s težavo izvele iz njega, hotel je govoriti le o svojih boksarjih, o težavah s katerimi se bori pri Olimpiju ter o prvih celjskih boksarskih šampionih:

»V Celju sem bil prvikrat že leta 1937 in že takrat mi je bilo mesto všeč. Pred šestimi leti sem spet prišel sem trdno odločen, da postanem tu trener. Naletel sem na prijateljski sprejem in zanimanje med mladino ter sem začel trenirati. Seveda se sadovi mojega dela niso poznali kar čez noč. Za uspehe v športu je treba mnogo vztrajnega dela, samopremagovanja in požrtvovalnosti. Danes se lahko že pohvalimo z dvema zmagama v tekmovanju za pokal Večera, z zlato in dvema srebrnima kolajnama na republiškem mladinskem prvenstvu pa še z mnogimi drugimi ekipnimi in posamičnimi uspehi. Imena Oštir, Dolganoč, Vuković, Panič, Dragič, Motih in drugi so zadostna garancija, da bo boks v Celju še napredoval.

Seveda pa za uspehe niso zaslužni le boksarji. Imamo namreč srečo, da v sekciji delajo z veseljem tudi funkcionarji, ki nam pri naših naporih vsestransko pomagajo. Tu mislim predvsem predsednika Olimpa Delakorda, predsednika boks sekcije dr. Aleksiča in načelnika boks sekcije Kebrarja. Imeti ob sebi take sodelavce je pravo zadovoljstvo.

Naletimo pa večkrat tudi na težave. Največja težava je v tem, da le težko dobiš nasprotnika za dvoboj in fantje vsled tega nimajo vedno volje do treninga. Če pa že pripravimo boks match pa spet primanjkuje ljudi v organizaciji. Zalostno je tudi to, da niti v boksarski zvezi Slovenije ne najdemo dosti razumevanja za naše podpore. Trenutno redno trenira kakih 25 boksarjev, pripravljamo pa dvoboje z Odrdom ter z nekaterimi zagrebškimi ekipami. E. G.

VARČEVALCI

VSI, KI BOSTE V ČASU OD 1. JULIJA DO 31. OKTOBRA 1965 VLOŽILI PRI KOMUNALNI BANKI CELJE ALI NJENI PODRUŽNICI CELJSKI MESTNI HRANILNICI ALI EKSPLOZITURAH V ZALCU, MOZIRJU, LAŠKEM, SENTJURJU, SMARJU PRI JELSAH, SLOV. KONJICAH ROGAŠKI SLATINI, SEVNICI IN BREZICAH VSAJ 50.000 DINARJEV IN TA ZNESEK VEZALI NAJMANJ ZA DOBO 12 MESECEV, BOSTE PRISLI V POŠTEV PRI NAGRADNEM ZREBANJU VEZANIH HRANILNIH VLOG, KI BO V MESECU NOVEMBRU TEGA LETA

NAGRADE:

- 1 pralni stroj
- 4 šivalni stroji
- 2 sesalca za prah
- 4 tranzistorji
- 6 volnenih odev
- 3 mikserji
- 2 gramofona
- 3 jedilni pribori

Skupaj 25 nagrad v vrednosti 1.000.000 din

VEZANE VLOGE OBRESTUJEMO OD 5,5 DO 7,5 %.

VLGAJTE SVOJE PRIHRANKE PRI KOMUNALNI BANKI CELJE, KJER SO ZA VAS VARNO IN KORISTNO NALOŽENI!

KOMUNALNA BANKA CELJE

OBCINSKO STRELSKO PRVENSTVO

SLABO STRELIŠČE

Na občinskem strelskem prvenstvu pretekli teden na slabo urejenem strelišču pri Petričku je bilo dosežen nekaj prav dobrih rezultatov. Strelci so morali na tem tekmovanju izpolniti norme za nastop na republiškem prvenstvu, ki bo avgusta v Ljubljani. Tako se je plasiralo na republiško tekmovanje 16 strelcev ter 5 ekip, od katerih imajo nekatere lepe možnosti za solidno uvrstitev tudi na republiškem in pozneje na državnem prvenstvu. V tekmovanju z vojaško puško so kljub

slabemu strelišču vsi strelci izpolnili normo 450 krogov.

Rezultati vojaške puške: 1. Jager (SD B. Ivanuš) 500 krogov, 2. Rozman (Kovinar) 478, 3. Jeram (B. Ivanuš) 477. MK puška serijske izdelave: 1. Jager 514 krogov, 2. Tržan P. (B. Ivanuš) 502, 3. Seršen (Tempo) 501. MK pištola »Drulova«: 1. Rozman (Kovinar) 518, 2. Strajher (Tempo) 513, 3. Tržan P. 508. MK pištola proste izbire: 1. Dobovičnik (B. Ivanuš) 521, 2. Tržan P. 516, 3. Strajher 516 krogov. — MK puška proste izbire: 1. Tržan P. (B. Ivanuš) 540, 2. Jeram (B. Ivanuš) 539, 3. Seršen 538 krogov. MK puška proste izbire — olimpijski match: Tržan P. 563, 2. Dočman (Kovinar) 563, 3. Jager 562 krogov. S. E.

Razo- čaran umet- nik

Na vrata popularnega pevkarja je potrkal tovariš Joco iz mesteca N. Odprl mu je osebno priljubljeni pevec Pera Cvilič, z umetniškim imenom Bob.

— Jes? je rekel Bob.
— Dober dan! Prišel sem, veste, poslovno... je pričel mencati Joco.

— Ah, biznis! ga je galantno prekinil Bob, si pomel roke ter ga povabil, naj vstopi.

Joco se je razgledoval po sobi, okrašeni z zlatimi ploščami, srebrnimi servisi, bakrenimi in aluminijastimi skledami in lonci. Potem je povzel:

— Prišel sem s prošnjo, da bi v našem mestu privredili koncert. Brali smo, da ste zelo dolgo gostovali v inozemstvu, pa želimo...

— Sou? je rekel Bob.
— A? je znil Joco.
— Sou — koncert? je ponovil Bob.

Čeprav Joco ni razumel, je vseeno odvrnil:

— Pa... lahko tudi Sou, to da mi bi želeli prav vas.

— Ol rajt, men! se je nasmešnil Bob.

— Torej? je dejal Joco zaskrbjeno.

— Veri vel, veri gud, frend! je zamrmral Bob.

— Bi lahko nastopili že jutri? je vprašal Joco.

— Tumor? je vprašal Bob zamišljeno, kakor da išče prste termine.

— A?
Razumljivo, da se je koncert pričel po zaslugi naelektriziranega občinstva še prej, preden se je Bob sploh pojavil na prizorišču. Prvi aplavz je požel že s svojo pojavo.

— Helou, hambine! Cao, boys! Aj... zingen ajne klajne bjutiful slager! O kej! se je zadril Bob.

Potem se je obrnil članom džez orkestra »Prirodni biseri«: — Kaman, boys!

Kaos je bil harmoničen, vrisk splošen, dretje posameznika, delirij popoln. Toda Bob je ostal miren in je pel:

— Bon žur, šeri! Gud morning, mon amur! Aj lav ju... ju lav mi... tu lav vsi!!! O kej...hej!

Na desetine mladenk je pohitelo k Bobu, kakšnih deset ločenk pa k Joci, sicer okorelemu samcu. V splošnem je bilo zabavno življenje s tem koncertom izživetu za leto dni naprej.

— O revoar! So long! je vpil Bob, ko se je poslavljalo od Joca.

In potem, ko si je hotel Joco zasluženo odpočiti, so se s treskom odprla vrata njegove pisarne, skozi pa je rdeč v obraz planil Bob.

— Hej! Hej je kričal na vse grlo.

Joco ga je hladnokrvno pogledal in vprašal:

— Vas ist, bojš?

— Kaj je to, a? je ostro vprašal Bob

— Sil vu ple? je rekel Joco.

— Ne sprevedaj se, ampak odgovori! je rekel besno Bob, držeč v rokah kuverto s honorarjem.

— Pliz? je vprašal Joco. To je Boba vrglo s tira

— Veš, kaj, nisem prišel zato, da bi me obkladal s tujimi izrazi, pač pa, da mi po domače poveš, zakaj si mi odštel tako reven honorar!

— Vas? je rekel Joco. — Non kapišo!

Ernest Tivnan RAZBOJNIK GUZAJ

— 29 —
7. POGLAVJE

SEJEM V DESINIČU

Sreča je opoteča. Danes meni, jutri tebi. Kranjci obračajo, Hrvatje obrnejo. Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Boj se vinske bratovščine! Tudi domače v masi zalije klobase so sumljive, če so zastoni. Stare navade je treba spoštovati. Kako si pridobiš trden spomin od starih let.

Prav gotovo ste se že kdaj vozili po novi obsojteljski železnici. Če drugače ne, takrat, ko ste obiskali Titovo rojstno hišo v Kumrovcu. Če pa bi izstopili že v Podčetrtku, bi lahko v pol ure peš prišli v vas Imeno, ki leži skoraj tik ob meji med Slovenijo in Hrvaško. Na desno drži od tod cesta na desno v Virštajn, tam raste imenitna kapljica in je bilo nekoč, — kako je zdaj, ne vem, — prav težko priti še istega dne tja, kamor ste pravzaprav bili namenjeni, ljudje iz goric na obeh straneh ceste so te tako prijazno vabili na kozarček, da nisi in nisi mogel odreči in potem je bilo preveč tema, da bi šel naprej. Na levi pa je že na hrvaški strani Sotle grad Veliki Tabor. Tu je bila doma Veronika Deseniška, ki je njeno nesrečno ljubezensko zgodbo v obliki drame prikazal Oton Zupančič; tudi naš ožji rojak Anton Novačan jo je oblikoval v svojih imenitnih »Celjskih grofih. Veronika je bila na skrivaj poročena s Friderikom Celjskim, čeprav je bil le-ta že oženjen in sicer z mogočno Katarino Frankopansko. Njen grad na Trsatu pri Reki je danes muzej, ki si ga je res vredno pogledati. Zaradi Veronike se je Friderik hotel ločiti od Katarine, to pa ni bilo po volji njegovega očeta Hermana II., ker je šlo navzkriž z njegovimi velikimi načrti. Zato se je hotel Veronike na vsak način znebiti. Najprej jo je obdolžil čarovništva, da bi jo sežgali na grmadi, kakor je bila takrat prijazna navada. Sodniki pa so jo opustili in ni bilo z ognjem torej nič. Zato je poskusil še z vodo, to se mu je posrečilo. Veroniko so skrivaj utopili, sina Friderika pa je baje imel nekaj časa zaprtega v tedaj pravkar sezidanem Friderikovem stolpu na Celjskem gradu. Dokler se pač nista pobotala. Mogočniki so se takih podobnih ljudomilnih in prijaznih sredstev prav pogosto posluževali in jim to ni bilo nič kaj posebnega, če jim je šlo za povečanje ali utrditev ali obrambo njihove oblasti. Slabo vest so prav lahko potolažili z bogatimi darovi cerkvam in samostanom in je bilo potem za obe strani spet v redu.

No, bolj kot te stare zgodbe nas zanima, kaj se je zgodilo v Desiniču tiste jeseni, ko se je Guzaju zazdelo, da bo treba povečati obratno glavnicu. Začelo ga je ščipati za denar, njegova roparska obrt se je medtem že tako razširila in razprostrla, da ni mogel več naprej. Stroški so postajali vedno večji. Število njegovih pomočnikov in zaupnikov se je tako pomnožilo, da je grozila že resna brezposelnost. Odbiti jih pa tudi ni smel, če ni hotel tvegati, da bi se mu kdo iz užaljenosti maščeval in ga izdal. Na drugi strani jih je pa tudi potreboval.

— 31 —

ko je bilo zdavnaj prepozno, da bi bili kaj ukrenili. Hudodelci so bili že zdavnaj kdove kje! Včasih so roparji nalašč komu naročili, naj jih gre naznanit, seveda šele drugi dan zvečer. Naravnost norca so se delali iz žandarjev. Ti so seveda natančno vedeli, da ima Guzaj svoje parklje vmes, pa si niso mogli nič pomagati, je bil preveč zviti, da bi ga dobili, čeprav mu je prenekaterikrat že trda predla. Ko pa »Skoraj« še nikoli ni zajca vjel!

Na Drobnetovo krčmo v zapuščeni Košnici se še spomnili niso. Sicer je pa Guzaj bil enkrat tu, drugič pa spet čisto kje drugje. Čeprav je bil skrajno predrzen in se je čutil popolnoma varnega, je le bil toliko previden, da je sproti zabrisal sled za seboj. Tako mu je prišlo na misel, da bi za nekaj časa prenehal s svojim poslovanjem, naj se duhovi malo pomirijo. Tudi je raztrosil govorice, da jo je popihal v Ameriko. V resnici pa seveda še nikakor ni mislil na pokojnino. Vse, česar se je le lotil, se mu je tako zlahka posrečilo, da se je čutil na višku svoje delovne sposobnosti. Tudi je bil dohodek le preveč lep, da bi se mu hotel prostovoljno odreči. In tu so bili končno tudi njegovi pajdaši, ki so ga priganjali k vedno novim podvigom. Če bi se jim zoperstavil, kdo ve, —

Tako je sklenil, da se začasno preseli in prestavi v kraje onkraj Sotle, kjer ga nihče ne pozna. Tudi so tam že Hrvatje, ki jih Guzaj ni posebno visoko cenil, češ da so zaostali, nevedni in omejeni in da jih bo zato še laže skubsti kakor naše. Vsaj mislil je tako. Pa se je precej zmotil, bomo že videli.

Odločil se je, da bo s svojo navzočnostjo počastil veliki živinski jesenski sejem v Desiniču. Za to gostovanje se je tudi primerno skrbno pripravil. To naj bi bil podvig v velikem obsegu, kjer bi na mah prišel do večjih zneskov denarja, da bi bil potem lahko za nekaj časa mir.

Deset do dvanaest ljudi naj gre vsak posebej peš čez mejo, se pomeša med sejmarje in čim hitreje in bolje opravi svoj posel. On sam pa se bo preoblečen v petičnega živinskega prekupčevalca pripeljal malo pozneje za njimi. Tako rečeno in storjeno tudi. Vsak izmed pajdašev je dobil še natančna navodila, kako naj ravna v takem ali drugačnem primeru, in so šli.

Guzaj je bil že sredi predpoldneva na mestu, pustil voz in konja v gostilni pred vasjo, sam pa krenil proti sejmišču, da vidi, kako gre kupčija. Sejmov in direndaja je bil vaju, tokrat pa je najprej od daleč slišal in potem tudi od blizu in na lastne oči videl nekaj, kar mu je mrzlo in vroče obenem spreletavalo skozi mozeg in kosti:

Sredi sejmišča so bili v zemljo zabiti trije koli in na njih trdno za roke in noge privezani trije njegovi ljudje in hrvaške batine so padale po njih kakor toča, ogorčeni Zagorci so dajali duška svoji jezi in spremljali udarce s sočnimi kletvicami, s katerimi so v bogati izbiri obispli proklete tatinske Kranjce, pa ne samo s kletvicami, temveč z vsem, kar je kdo ravno imel pri roki, ta leskovo šibo, s katero je poganjali živino, ta z gorjačo ali kar s pestmi in škornji. Dva žandarja z zelenimi perjanicami na trdem črnem klobuku sta jih stražila, občin-

— 30 —

Sam bi bil težko zvedel za vsako priložnost, denarja mu ni pismošna nosil na dom.

Ropi in tatvine so se zadnja leta čudno množile. Skoraj vsak teden ali vsaj vsakih štirinajst dni je bilo čuti, kako so bili napadeni in oropani ljudje kar pri belem dnevu in sredi ceste, ali pa je bilo ponoči kje vlomljeno. Včasih so prišli kar z vozom po blago! Na sejmišču je bilo najhuje. Po mešetarsko napravljen človek je pred vsemi očmi po bliskovito potegnil šop bankovcev iz roke kupca in tisti trenutek že tudi izginil v gneči. Kdo bi mogel verjeti, kdo je bil! Preden se je oropani sploh dobro zavedel, kaj se je zgodilo, predrzneža že ni bilo nikjer več. Ljudje pa podobni drug drugemu! Če so kdaj koga dobili, mu pa dokazati niso mogli, denarja že davno ni imel več pri sebi, oddal ga je istotako bliskovito pomagacu, ki je bil že čakal nanj! Največkrat so bile to ženske, te so za take reči sploh pripravnejše in spretnejše. Nobeno vpitje, nobena še tako sočna kletvica ni nič pomagala. Prekleti Guzaj! Naj ga strela poč! In kar vpričo! Tisti, ki je bil oropan, je bental, da se je ogenj kresal od njega, ljudje okrog so pa gledali in molčali, sem in tja se je kdo skrivaj še namuznil. Včasih je kdo že celo uro na žive in mrtve barantal, da je bil že čisto hripav in se mu je jezik lepil na nebo, ko pa so slednjič le udarili v roke in je segel v suknjič po denar, — žep prazen, gladko prerezan, listnice z bankovci pa Kristus Jezus nikjer!! Hudič! Stotisočkrat krvavokričen elejskonduš hudič!! Tako je bilo. Hudo. Kjer so imeli količkej več denarja, so se tresli in zaklepali, pa ni vse nič pomagalo. Posebno župnišča in graščine, pa tudi trgovci nikdar niso bili varni pred tolpami zakrinkanih neznanec, ki so se pojavili zdaj tu, zdaj tam, zdaj spet čisto kje drugje, bliskovito hitro in spretno in temeljito opravili svoj posel in spet izginili, kakor bi se vdrli v zemljo. Oblast je bila brez moči, bogatini so trepetali, kdaj pride vrsta nanje, revežem pa je bilo vseeno, njim ni nihče nič jemal, včasih je kateri še kaj dobil od njih, zato pa tudi nihče nikoli ni hotel nič videti in slišati, četudi bi morda le kaj vedel.

Nekoč se je vračal oče že v prejšnjem poglavju omenjene Marije Čretnik, tiste, ki je hotela skozi pajčevinasto okno mrtvašnice videti ustreljenega Kovačkovega, s sejma proti domu, ko so ga napadli trije, ki so imeli z robci prekrte obraje. Eden ga je prijel, drugi mu segel v žep po denar, ko ga je tretji zadnji hip spoznal:

»Jejmen, kaj si ti, Jaka!«
In svojemu tovarišu:
»Tega pa kar pusti, ta nima nič.«
»Kar pojdi lepo mirno domov, tebi nihče nič noče. Smo čakali nekoga drugega.

In so ga vsega trdega od strahu spustili naprej. Ni nič šel naznanit, se je preveč bal.

Med seboj so ljudje seveda marsikaj šušljali, a do ušes žandarjev so vse take govorice prišle navadno šele potem,

— 32 —

ski pandur pa je še podpihoval ljudi, naj si gade tatinske le pošteno privoščijo, da si bodo za večne čase zapomnili, kdaj so v Desiniču poskušali poštenim Hrvatom krasti njihove s trudom pridobljene forintke. Kdor koli je prišel mimo, vsak si je vsaj nekoliko izposodil kranjske uzmoviče, ženske so pljuvale vanje in jih klofutale, otroci so jim kazali osle, — to vsaj bolelo ni!

Guzaj je takoj sprevidel, če jih z zvijačo ne reši, je po njih. S silo jih ne more nikakor ne. Rešiti jih pa mora za vsako ceno, sicer jih bodo razkačeni seljaki pretepli do smrti ali jih vsaj pohabili. In če bi se niti to ne zgodilo, lahko bi kdo pri sodnijskem zaslišanju končno le popustil in kaj preveč črhnil, pa bi bilo vsega konec.

Njegov načrt je bil zelo hitro storjen. Poiskal je v gneči enega svojih, prvega, ki ga je našel, pa mu je naročil, naj takoj zbere vso družino in ji pove, kaj naj store. Zdaj je vse od njih odvisno! Ta načrt se je dobro obnesel.

Na vsem lepem je čisto na zgornjem koncu sejmišča vstal tak vik in krik, kakor da se Jeriha podira. Dva sejmarja sta se na nemile načine začela obkladati z najlepšimi in najkrepkejšimi imeni, kar jih pozna narodna duša, — in ta jih pozna v priznani bogati in res neoporečno prvovrstni kakovosti! Vmes sta zamahovala z gorjačami drug proti drugemu, kakr da se gresta japonski dvoboja, — ne verjamem, da sta ga sploh poznala, šport takrat še davno ni bil na takem višku kakor dandanes. Seveda so se jima takoj pridružili tudi drugi, močnejši so že kar čakali! Sicer nihče ni prav vedel, kaj imata med seboj, pa sta le takoj imela vsak svojo stranko, ki je potem še s svoje strani posegla vmes, ljudje so vpili, se zmerjali, grozili drug drugemu s pestmi in palicami, drugi drli na kup. Še žandarja sta šla hitro pogledat, kaj je spet! Sejmišče na spodnjem koncu se je popolnoma izpraznilo, vsak je hotel videti, kaj se dogaja, morda so zgrabili še koga, na vsak način je vredno biti zraven!

Takrat pa je Guzaj hitro odvezal svoje pajdaše z mučeniških kolov in so zginili kakor kafr, od kolov so bingljale samo še prerezane vrvi. Takrat pa se je vpitje in kričanje na zgornjem koncu sejmišča poleglo prav tako naglo kakor se je bilo začelo, ljudje so se razočarani začeli spet razhajati. — Ko pa so se vrnili, so obstrmeli, uzmovičev na kolih ni bilo več! Oba žandarja sta besnela, letala sem in tja kakor brez glave, kaj pomaga kleti po toči! Zdaj sta hotela nekoliko popraviti, kar sta bila zgrešila, brez oddiha sta dirkala po sejmišču gor in dol, natanko ogledovala vse ljudi, ustavljala vsakega človeka, ki se jima je zdel količkej sumljiv, uspeha pa seveda ni bilo nobenega. Kje so bili takrat že Guzajci! Zdavnaj že na varnem in čez Sotlo. Saj niso bili neumni, da bi bili čakali!

Veseli so bili, da so jo vsaj kolikor toliko srečno odnesli, čeprav brez plena. Lahko bi bilo še veliko huje!

Š E D A N E S
N A R O Č I T E

C E L J S K I
T E D N I K

STRAN
30. 7. 1965, št. 30

ATOMSKE TOPLICE LEGENDA ALI PRIHODNOST?

(Nadalj. iz prejšnje številke)

Mijo Regvat iz Plaviča: »Zdravil sem si čire na želodcu. Bil sem že operiran, vendar sem še vse doslej čutil hude bolečine, da nisem mogel spati. Vodo sem pil in se tudi kopal. Zdaj se prav dobro počutim in menim, da mi je prav ta voda pomagala.«

Jure Dekanič iz Zagreba: »Rumatizem me muči in vrat mi je otekal, da se nisem mogel gibati. Sedem dni sem se zdravil s to vodo in vrat je ozdravel. Ko bi le hoteli sezidati tu preprost bazen, pa bi nam veliko koristil. Pred dnevi je bil tu še neki strojevodja iz Maribora. Zaradi ekcema je imel vso rdečo kožo. Deset dni se je umival v tej vodi in je popolnoma ozdravel.«

In časopisni članki so se vrstili zapored. »Tovariš, »Večer«, »Slovenski poročevalec«, »Ljudska pravica« in 14. julija 1957 še »Politika« ter ostali listi so vpraševali, kaj bo z »atomske toplice«? »Politika« je v naslovu postavila: »Da li je banja u slovenačkom selu kraj Sutle radioaktivna? Na stotine revmatičarja in ljudi obolenih od raznih kožnih i bolesti unutrašnjih organa, neprikladno dolazu u samozvanu banjo.«

Nazadnje nihče ni več dvomil, da topli vreli pri Podčetrtku delujejo zdravilno, seveda ne pa univerzalno za vse bolezni, kot bi lahko zaključevali iz izjav in prevlečevanja. Tudi osebno sem prepričan, da učinkuje. Moji materi, ki je zaradi tromboze preko 23 let skoraj nepremično ležala v postelji, je prav topla voda preprečila gnitje na hrbtu. Sicer to še ni dokaz ampak samo primer. Zaradi ležanja je tkivo na hrbtu pričelo razpadati, dobila je maže, ki pa niso pomagale. Pod vplivom slovesa, ki se je začel razvijati sem prinesel vode iz Harinih Zlak, in v treh dneh, ko smo ji z gazo rahlo izpirali hrbet, ni bilo več ran. Tudi ponovile se niso nikoli več, čeprav je po tistem ležala še deset let.

Ob zaključku reportaže v »Slovenskem poročevalcu« so mastno odtisnili nekatera vprašanja, ki se danes čakajo na odgovor. Kakšna je, če je zdravilna vrednost te vode? In če je: katere bolezni je možno ozdraviti z njo? Za katere bolezni je voda škodljiva? Kako se je zdraviti? Zakaj ureditev zdravilišča? In če ni: ali je dopustno prepustiti ljudi, da trošijo čas, denar in zdravje, pa se zavajajo, da so ali bodo ozdraveli. In prav tako: ali ni potem škoda denarja, ki ga investirajo v bazene in objekte? In do danes se nihče ni dokončno odgovoril na postavljena vprašanja. Čeprav je zaradi tega bila napisana tista velika reportaža. Okroglo desetletje je minilo od takrat; trdožive toplice pri Podčetrtku pa še dihalo. Pod skalo se namakajo ljudje. Manj jih je, kot jih je bilo 1958; so pa in v trdno verujejo, da jim »atomska voda« vrača zdravje in jih prijetno osvežuje, čeprav okolje še ni urejeno. Obiskovalci sami so se potrudili in si mlako ogradili z beton-

sko steno. Tudi izvir so opredelili od bazena, da po cevi neposredno iz skale teče debel curek kristalno čiste vode. Tudi na slovenski strani pod cesto so zajeli izvir v cev, ki v dokaj debelem slapu izliva vodo. Naval ljudi je usahnil, ko so pričeli graditi obšotelsko progno. »Atomske vrele« so namreč prav v tesni, kjer se Sotla plazi med strmim Pičevim bregom in Gastrožem. Delavci so razstreljevali steno, gradili cesto in progno, to pa ni bilo prijetno za obiskovalce, ki so se namakali v vodi in valjali v močvirnem blatu. Zdaj je spet drugače: cesta in proga sta utrlj pot. Sotla se je ujela v novo strugo in gostje znova uživajo v zatišju pod skalo in zelenim bukovjem.

Leta 1958. je bil največji naval gostov od vseh vetrov in je na vrhuncu dosegel celo do 1000 ljudi v dnevno. To je skoraj neverjetno! Zdaj obisk spet porašča, in ni dneva, da ne bi bilo ob vrelih nekaj desetnih kopalcev, medtem ko veliko ljudi odnaša vodo v pletenke. Domiselno smo se lotili ankete, s katero smo hoteli izvedeti, kako se po nekaj letih počutijo nekdanji »atomske pacienti«. Tako je na vprašanje o terapiji in uspehu pisalo 82 nekdanjih obiskovalcev: 65 ali 79,3% je dalo zelo pozitivne odgovore in samo enega negativnega.

Nekaj najzanimivejših odgovorov:

Amalija Bevc iz Prelog pri Velenju: »V Podčetrtku sem bila trikrat in sem se skupaj zdravila 17 dni s kopanjem. Imela sem težji revmatizem, kopanje mi je zelo koristilo, da sem popolnoma ozdravela. Škoda, da okolje ni urejeno! Vodo sem trikrat dnevno tudi pila in se počutila odlično.«

Francka Celar iz Tupaličev: »Vrele sem obiskala dvakrat po 14 dni. Zdravila sem revmatizem v rokah in nogah. Iz rok mi je bolezen popolnoma prešla, za noge pa mi še ni pomagala.«

Jakob Slivnik iz Podhoma: »Tam sem bil dvakrat. Imel sem težek zlom noge in sem 8 mesecev trdo ležal. V bolnici so me hoteli še znova operirati, pa nisem dovolil. Primarij me je rotal, da bom šel v grob z veliko rano. Toda pri toplicah pri Podčetrtku mi je noga takoj zacelila.«

Stefica Svoboda iz Zagreba: »V Harinih Zlakah sem bila 16 dni. Imela sem revmatizem, vnetje sklepov; danes se počutim odlično, nimam več nobenih bolečin in nobenih težav. Zelo mi je ugajala tudi narava, čist zrak. Uredite vendar bazen!«

Dora Kovač iz Radane vasi: »Bolujem za Cholecistitis chronica, gastritis chronica in trombozo. Stanje na nogi, na kateri sem imela trombozo, se je zelo popravilo. Splošno stanje pa se mi je poslabšalo zaradi neprimerne prehrane, ker si nisem mogla urediti diete. Vendar pa »atomske toplice« omogočajo ceneno in mirno rekreacijo.« (Dalej)

Akcija za večjo varnost pešcev in kolesarjev

STROŽJI UKREPI

V skladu s programom zveznega sveta za prometno varnost bodo letos občinske komisije izvedle posebno akcijo za večjo varnost pešcev in kolesarjev. Na področju mesta Celja so pešci in kolesarji med najštevilnejšimi povzročitelji prometnih nesreč.

Podatki z območja nekdanjega celjskega okraja kažejo, da so že v prvem polletju letošnjega leta povzročili pešci več kot 75, kolesarji pa več kot 120 prometnih nesreč. Če pri tem upoštevamo še dejstvo, da je v istem času med petnajstimi smrtno ponesrečenimi kar pet pešcev in trije kolesarji, ne moremo mimo misli, da je prometna vzgoja pešcev in kolesarjev pomanjkljiva. Občinska komisija za prometno varnost je že izvedla s pomočjo šol, avto-moto društev, ljudske tehnike itd. vrsto vzgojnih ukrepov, vendar z manjšim uspehom. Zato se je zdaj komisija povezala s postajami ljudske milice, ki bodo v bodoče nedisciplinirane pešce in kolesarje strožje kaznovali.

Tako ni odveč, če ponovno opozorimo pešce in kolesarje, naj dosledno upoštevajo predpise Temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah. Pešci morajo hoditi po pločnikih, kjer ni pločnikov pa po skrajni levi strani cestišča (v smeri hoje). Cesto smejo prečkati le na prehodih, ki so posebej označeni, če niso od prehodov oddaljeni več kot 100 metrov.

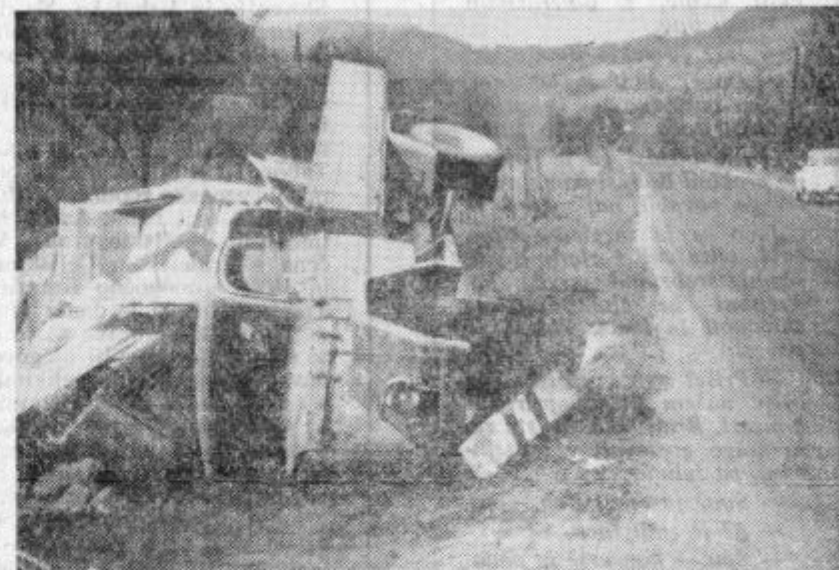
Kolesarji morajo voziti po skrajni desni strani cestišča. Če jih je več, morajo voziti drug za drugim. Ko-

lesa morajo imeti spredaj luči, zadaj pa rdeča refleksna stekla, ki so ponoči, kadar so osvetljena, vidna najmanj na razdaljo 100 metrov.

Tudi vozniki motornih vozil pogosto pozabljajo, da so dolžni posebej paziti na pešce, ki prečkajo cesto. Voziti morajo s tolikšno hitrostjo, da lahko ustavijo vozilo pred

označenimi prehodi, kjer imajo pešci prednost.

V prihodnjih dneh bodo uslužbenici ljudske milice in pionirji — prometniki ponovno seznanjali pešce, kolesarje in voznike motornih vozil s prometnimi predpisi, nedisciplinirane uporabnike cest pa bodo morali strogo kaznovati.



Posledica neprevidnega srečavanja pri Laškem

Z REPUBLIKEGA SEKRETARIATA ZA NOTRANJE ZADEVE

Naletne zavore - nevarne

KMETIJSKE IN GOSPODARSKE ORGANIZACIJE BODO MORALE DO KONCA LETOSNJEGA LETA ODPRAVITI NA TRAKTORJIH IN PRIKOLICAH VSE TEHNIČNE POMANJKLJIVOSTI, JIH PRAVILNO OPREMITI IN REGISTRIRATI.

Z začetkom prihodnjega leta organi prometne varnosti ne bodo več upoštevali izjem glede registracije kmetijskih traktorjev in prikolic, ki so opremljene z naletnimi zavorami, ker so nevarne za vožnjo. Statistika je zabeležila številne prometne nesreče, ki so se po večini končale s hudimi posledicami in katerih vzrok so bile naletne zavore. Dvoosnih traktorskih prikolic z naletnimi zavorami ni mogoče šteti med tehnično brezhibne in jih zato ni mogoče registrirati. Tako smejo biti zdaj traktorske prikolicke, katerih največja dovoljena teža ne presega 3.500 kilogramov (enoosne prikolicke) opremljene z naletnimi zavorami, traktorske prikolicke, katerih največja dovoljena teža presega 3.500 kilogramov (dvoosne prikolicke), pa morajo biti opremljene z zavorami, ki začno delovati sočasno s pritiskom na zavorno stopalko vlečnega vozila (traktorja).

ENKRATNO SREČANJE Z DOMINIKOM

ZEMLJANKA NA ROBU GOZDA

Pred osmimi leti si je v treh dneh (pravzaprav v dveh dneh in eni noči) postavil svojo domačijo — zemljanko. In ko smo ga obiskali, nam je pokazal domovanje, ki se sestoji iz surovih že zdavnaj porcelnih desk; streha njegove domačije komaj za laket ali dva gleda na svetlo. Dominik Turnšek si je postavil zemljanko na robu borovega gozdiča dobrih dvesto metrov pod Lisjakovo kmetijo v Sentjurju pri Taboru v Savinjski dolini. Ob slovesu mi je dejal: »Veste, pustolovec sem in mika me vse tisto, kar drugi ne počenja.«

Ko govoril z ljudmi iz bližine in daljše okolice, ki ga poznajo, zmagujejo z glavo, a ne vsi — pri Lisjakovih ga spoštujejo in skušajo razumeti.

Svojestven je. Bela brada in beli lasje obkrožajo rožnat nič kaj zguban obraz in stisk njegovila rok je jeklen, poln moške moči. Sicer ima nenavaden odnos do življenja in ljudi, toda komur zaupa, mu izpove svoje pisano življenjsko pot in dokazuje z dokumenti, ki jih hrani še izpod petdeset let.

Rodil se je v Trbovljah. Na pragu stoletja pa je skupaj s starši »odvandral« v tujino. 1913. leta je odšel preko luže v Kanado. V teh letih so gradili v Kanadi železnico proti Aljaski (proti skrajnemu severu). Tu srečamo takrat mladega Dominika, ki mnogo popotuje — nenasičen v želji po spoznavanju tujih krajev. Kot tisoče drugih tudi njega zajame zlatokopa mrlica. S tovarštem sta zakupila prostor za kopanje zlata, toda zmanjkalo jima je sredstev za izkoriščanje. V tistih letih se je navadil samote in še danes mu pomeni vse in se njej na ljubo odreka dobrinam, ki jih drugi tako spoštujejo. Po sedmih letih se je vrnil nazaj v stari svet — Evropo. Pred odhodom pa je še postal žrtev številnih veriznikov, ki so največjem, izmamili dolarje za bajne vsote takrat hudo bolnih nemških mark. Na Aljaski je Dominik kaj malo zvedel o prvem svetovnem pokolu. In ko je terjal v Nemčiji in na Češkem, kamor ga je vodila pot pri povratku, s čeki za tisoče in tisoče mark, denar za življenje, so ga povsod sprejemali s smehom in porogom.

In kmalu se je sprilov nujnosti znašel kot poseben za rešetkami in kašneje v zavodu za vzdrževanje. Trikrat je uspel in trikrat so ga ujeli; tako je šel po 17 letih prišel nazaj v svojo domovino — Jugoslavijo. Zapri se je vase in ker je nosil pečat posebnosti že iz tujine, so ga naprtili pristojni občini Tabor, od koder je bil doma njegov oče. Tu pa je Dominik po dolgih letih našel svoj pravi dom. Po številnih peripetijah — dvakrat je odšel v Beograd pes, da bi vendarle dobojeval svoje pravice: bil je prepričan in še je, da mu Nemčija dolguje velike vsote denarja.

Potem je prišel k Lisjakovim. Pred štirindvajsetimi leti. Tu je našel svoj mir 1958. leta je dobil svojo pokojnino, 21 tisoč dinarjev; takrat se je zmenil z Lisjakom, da mu le-ta prodaja (za simbolično ceno) nekaj gozda, v katerem si je zgradil svoje bivališče.

Ko sem ga vprašal, zakaj neče stanovati pri Lisjakovih, ki mu nudijo v redu stanovanje, je odvrnil: »Poleti je v moji hiši prijeten hlad, pozimi pa je prijetno toplo.«

Dominik se kljub 72 letom pridno dela in, kot sam pravi, mu tako ostane četa pokojnina, saj ima hrano pri Lisjakovih in tudi še zaslužek. Toda prazniki in nedelje so njegove — celo kuha si sam v teh dneh. Pravi, da si želi miru.

Menda je Dominik kar edinstven primer pri nas, ki si je prostovoljno izbral zemljanko za svoje domovanje. Toda pravi, da je srečen in se to, težko je srečati čistejšega človeka. Skrb za zunanost mu je pomembna. V njegovi domačiji, ki meri 2 krat 2 metra pod zemljo, ima prostor ovek pograd, malo ognjišče ter umivalnico ter drog, na katerem ima svoja oblačila.

Sicer pa se Dominik rad šali. Ko sem odhajal je dejal: »Dokler se še ne kanim poročiti, je to stanovanje zame kar dobro. Potem, no...«

Pa tudi s potem ima želje. In nekateri jih grdo izkoriščajo. Dejal je: »Veste, pred leti me je obiskal tovarš Novak iz Celja ali Voljnika. Ne spominam se več točno. Dejal mi je, da mi bo okarbel večjo pokojnino in primerno stanovanje. Odšel je. Tega je že dve leti in jaz še vedno čakam nanj.«

Pred dvajsetimi leti v Narodnem domu

Bombe, ki so padale na Celje, tudi Narodnem domu niso prizanesle. Mnoga stopnišča so vezale deske. Toda nevarne, zasilne prehode smo v tistih dneh dobesedno sproščeni dosti preskakovali deset in desetkrat smeje, ob eni sami zavesti — svoboda. Ime Trg svobode je zasnovano prav v tistih junijskih dneh v Narodnem domu, kjer je domovala Okrajna ljudska prosveta za Celje mesto.

Ze v maju tistega lepega, nič deževnega leta, sta si v kletnih prostorih Narodnega doma mimogrede, z najpreprostejšimi rekviziti ustvarila atelje Aladin Lanc in Karel Zelenko. Pripravljala sta prvo razstavo likovnih dokumentov in iskanj likovnikov celjskega okrožja in ob tem vezala v svoj delokrog še kiparja Lipičnika, mlado Anjo Mačkovo in druge.

Radovan Gobec je našel svoj prostor z malim harmonijem v eni izmed sob vzdolž začetka Ljubljanske ceste. Okrožni referent za glasbo je v tistih dneh in nočeh — uradnih ur takrat ni bilo — suh in velik polnil z neugnanovredino vse, ki so prihajali k njemu izkušnemu kulturniku po nasvete, čeprav je vsak obisk pomenil motenje med ustvarjanjem.

Dramska sekcija je s Hinkom Leskovškom na čelu pripravila Borove Raztrgance. Gusti Grobelnik in Milan Stante sta že takrat, poleg igranja glavnih vlog, kot domačina, zasnovala igralsko družino za kasnejše celjsko Ljudsko gledališče. Vsa dramska družina, likovniki, redaktorji lokalnega časopisa, knjižničarji, glasbeniki in vsi, ki nam je v tistih dneh bil Narodni dom varno, skupno zatočišče prizade-

vani za razmah kulturne dejavnosti in mnogi iz okrožne prosvete v stavbi bivšega sreskega načelstva so sodelovali pri pripravih za premiero Raztrgancev. Prav v teh združenih silah je ostal nepozaben čar premagovanja ovir za vsako ceno.

Agitprop je s Stašo — Ivanko Zagarjevo v vodstvu in z mnogimi mladimi preselil redakcijo lokalnega časopisa tudi v zgornje nadstropje Narodnega doma. Zavzetost ob porajanju prvih števil lokalnega časopisa, ki smo mu v živahnih debatah iskali ime, spremljajo imena Mate, Marko, Daša, Sonja, Slava, Marica in druga petina stoletja je zabrisala nekatera — škoda!

Najprej je na Tomšičevem trgu, nato v sedanjih prostorih Radia Celje v pritličju Narodnega doma tovaršica Vera Levstikova

pričela zbirati knjige za osnovo bodoči Mestni knjižnici.

Potem, ko so vse navedene akcije že zaživele, je bila za koordinacijo osnovana Ljudska prosveta okrajnega odbora OF Celje-mesto s prostori v Narodnem domu. Začetno delo se je razmahnilo ob povezovanju priprav za mitinge, ki so jih takrat množično prirejale skozi naše mesto prehajajoče partizanske edinice. Popolnoma uničen inventar Mestne knjižnice je bilo potrebno zbirati znova z darilnimi akcijami in s pregledi v hitrici prepuščenih okupatorjevih arhivov. Poleg teh nalog je uspešno takratni Ljudski prosveti pritegniti množico k javnim nastopom ali k drugim oblikam aktivnega ljudsko-prosvetnega dela. Simbolični likovno-recitacijski nastop Ziva kri je to dokazal. In več... Iz jedra igralske družine

Raztrgancev je vzraslo kasneje tako plodno Ljudsko gledališče. Iskra za sedanje celjske pavske festivale je zagorela v takratnem delu Radovana Gobca, ki mu je na Trgu svobode uspelo pripraviti prvi pevski festival mladine celjskega okraja. Kali ateljejev Aladina Lanc in Karla Zelenka v kletnih prostorih Narodnega doma so pojene z ljubeznivo mladimi likovnikov vzrasle v Likovni salon, ki kar simbolično živi zopet v Narodnem domu.

Tako si po dvajsetih letih med kopico različnih nalog ključem v spomin delovno mesto referenta ljudske prosvete za mesto Celje in me preveva misel na takrat oživele kapilare svobodnega ustvarjanja, v katerih je rast začetkov kulturnih dejavnosti bila v dneh oživetja tako radostna. Darinka Vizjak-Fortunatova

KAJ JE STAROST ?

Ze od nekaj velja pregovor, da je človek toliko star, kolikor se počuti. In kaj sploh je starost? Ali morda doba, ko človek prekorači 50. ali 60. leto starosti, to je bolezen ali kaj?

Medicina je ugotovila, da ločimo pri človeku dve starosti: dejansko starost, to je število let in biološko starost, ki je odvisna od harmoničnega delovanja hormonalnega ravnesja. Ti dve starosti se lahko ujemata: nekdo je na primer star 60 let in jih toliko tudi kaže, lahko pa jih nekdo drug pri isti starosti kaže samo štirideset. Stanje je lahko seveda tudi obratno. Razumljivo je, da si vsi želimo, da se ti dve starosti ne bi ujemali.

Staranje ni bolezen, temveč samo posledica opešanja žlez — predvsem spolnih. To povzroči, da se prično procesi razgradnje, obnovitvena sposobnost tkiv pa močno pade. Posledica tega so tudi spremembe v duševnosti. Zmanjša se sposobnost koncentracije, spomin peša — predvsem iz nedavnih dni — ostane samo spomin na mladost. Star človek je močno razburljiv, vsaka malenkost ga razburi. Nenadoma lahko postane močno potrto, negotovo, mori ga občutek osamljenosti. Prej radodaren, postane skop in stiskav. Začne mu pešati vid, lasje osivijo in začno izpadati, koža postane suha in uvela. Pa kaj bi naštevali — saj prav dobro vemo kakšni bomo na starost.

Značilne bolezni starejših let pa so: poapnenje žil z znaki na srcu, možganih, ledvicah, poveča se krvni pritisk, vnamejo se sapnice, prebavila, pojavijo se bolezni v sklepih itd.

Znanost je v zadnjih desetletjih tako napredovala, da je življenjska doba ljudi — v povprečju — že za trikrat višja kot v preteklem stoletju. Še leta 1894 so pisali da je povprečna življenjska doba ljudi 28 let, na Norveškem pa je danes že 71 let za moške in 78 za žene. Tudi naša republika sodi med dežele z visokim povprečkom. Povpreček za slovensko ženo je 71 let, za moškega pa 66 let in smo tako že med prvimi desetimi narodi v Evropi.

Človek želi ostati mlad čim dlje. Kozmetika danes naredi preveč čudežev. So pa tudi druga sredstva, da ohranimo telo mlado in duš svežo. O tem pa prihodnjik.

Neka tuja revija je pred kratkim objavila te tri fotografije. Na njih vidimo hčer pri dvajsetih, mater pri štiridesetih in babico pri šestdesetih letih. Vsaka je po svoje prikupna.



NA IZLETU V GORE NE POZABIMO NA NEVARNOSTI !

NA GORSKE IZLETE HODIMO NAVADNO V SKUPINAH, KAJTI V ODRUČNEM SVETU BI SI POSAMEZNIK MORDA NE MOGEL POMAGATI, ČE BI SE MU KAJ ZGODILO. PLANINSKI SAMOHODCI SO ŽE IZKUŠENI IN HODIJO NA POT VEDNO Z DOLOČENIM TVEGANJEM. KDOR SE V HRIBIH SELE POSKUSA, NAJ SE NE ODPRAVLJA SAM NA POT.

Med elementarnimi nevarnostmi gora naj omenimo najprej padajoče kamenje. Določeni deli poti so precej izpostavljeni kamenju, zlasti, če gre pot skozi žlebove in klučarje. Skozi nje gremo zgodaj zjutraj, preden sonce odtaja kamenje. Na vsaki strmi poti pa proti nevarnosti tudi od kamenja, ki ga sprožijo ljudje ali živali.

V gorah je nevarno že tudi slabo vreme. Se posebej nevarna in nevarna je megla, ki nam onemogoči orientacijo in oteži hojo po zaznamovani poti. Če nas zaloti megla v snegu, je stvar še hujša. Takrat išče oko izkušnega planinca markantne predmete, ki jih pozna od prej. Opozoriti je treba tudi na nevarnost tavanja v krogu; do tega ne pride zaradi nenakomorne razvitosti človeškega telesa. Ne samo neprijeten, temveč nevarni utegne postati tudi veter.

V gorah so lahko nevarne vse padavine. Zaradi dežja postanejo tla spolzka, preglednost pa slaba. Premočna obleka hitro odvaja telesno toploto.

Nevarno je prečkanje strmih snežišč, ker lahko zdrsnemo in pademo po strmini. Planince lahko tudi zdrse v krajno pot, to je ozek prostor med skalo in robom odstopajočega snega. Take poti so včasih globoke po več metrov.

Snežna slepota ni nevarna samo v novo zapadlem snegu, temveč tudi pri redki megli, ker so takrat tanki razpršeni. Mraz je poleti še bolj nevarna kot pozimi, ker smo manj pripravljeni. Če ima človek za seboj utrudljivo pot in ga premoči dež, naj ne tvega bivakiranja na prostem. Prav v naših gorah smo imeli že veliko primerov, da so v takih pogojih planinci umrli od izčrpanosti in mraza. Za prenočevanje na prostem pride prav poseben bivač — vreča.

Spomladaj in poleti so nevarne tudi nevihte, zlasti zaradi strele, ki so že tudi povzročile mnogo nesreč.

Dolžnost vsakega planinca je, da drugim v nesreči pomaga. Ponesrečenca je treba nuditi pomoč in ga zavarovati, nato pa hitro obvestiti o nesreči Gorskoroševalno službo.

Gorski reševalci so pogosto v gorah, da lahko čimprej priskočijo na pomoč in ohranijo kondicijo. Obračajte se nanje za nasvete in jim pomagajte! Pomagajte jim tudi tako, da pred odhodom sporočite domačim smer, ture in čas povratka, iz da natančno zapistete podatke v vse vpisane knjige v kočah in na vrhovih (ime, stanovanje, odkod prihajate, smer nadaljnje poti, datum, na vrhovih pa tudi datum odhoda).

V sili kličemo na pomoč. Mednarodna znamenja v sili, ki jih uporabljamo v gorah, so: šest znakov v eni minuti v enakih presledkih. Po eni minuti znake ponavljamo. Znaki se lahko dajejo z zvižgi, lučjo, mahaanjem itd. Ponekod uvajajo tudi posebne signalne rakete. Odgovor je dajanje znaka trikrat v eni minuti. Oddajamo lahko tudi znake SOS: tri pike, tri črte, tri pike.

Tako opozarja in svetuje eden izmed avtorjev knjige »Gremo na izlete«, ki je izšla pri Zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani. V knjiznici so zbrane izkušnje in napotki naših znanih sportnih strokovnjakov o vsestranskih pripravah za vse vrste izletov in dopustov: peš, s kolesom, s šotorom in v gore, o prvi pomoči in o planinskih postojankah v Sloveniji, skratka, priročnik za rekreacijo.

DR. ROJNIK ALOJZ:

O SRČNIH BOLEZNIM

Revmatična srčna obolenja (II)

Danes imamo zelo učinkovita sredstva proti revmatski vročnosti. To so penicilin in sulfonamidi, s katerimi ubijemo streptokoke. Na same vnetne pojave na sklepih in na srcu pa delujejo povsem druga zdravila. Že 1.500 pred našim štetjem so zdravniki vedeli, da ugodno vpliva na to obolenje skorja vrbe. V 19. stoletju se je kemikom posrečilo iz vrbove skorje izolirati salicilno kislino, ki jo še danes uporabljamo v obliki aspirina za zdravljenje revmatske vročnosti. Poleg aspirina zdravilno vpliva tudi aminopirin. Med ljudstvom obstoja zmotno mnenje, da aspirin in amidopirin škodljivo vplivata na srce. Edina težava pri teh zdravilih je, da včasih dražijo želodec in silijo na bruhanje. Po drugi svetovni vojni pa so se pojavila v arsenalu sredstev proti revmatski vročnosti še nova zdravila. To je hormon nadledvične žleze — kortison. Modernjši preparati, kot je pronison in deksametazon, imajo še močnejše protivnetno delovanje, toda manj ali skoraj nič škodljivih stranskih učinkov. Če bolniki, zdravljeni s temi sredstvi, dolgo časa mirujejo, lahko popolnoma ozdravijo. Za otroke je najboljša, da jih po prestani akutni fazi pošljemo na zdravljenje v take ustanove, kjer so prisiljeni mirovati in kjer lahko nadaljujejo s šolanjem. Takšna ustanova je v Sloveniji v Šentvidu pri Stični.

Bolnik, ki je prebolel revmatsko vročnost, mora biti leta pod zdravniško kontrolo, zaradi nevarnosti recidivov, to je zaradi ponovnega izbruha bolezni. Recidive lahko preprečimo, če bolnika trajno zdravimo s profilak-

tičnimi — to je preprečevalnimi dozami penicilina. Le v slučajih, če bolnik postane preobčutljiv na penicilin, uporabljamo teramycin ali aureomicin. Bolnik mora leta in leta jemati dnevno eno do dve tableti penicilina. V novejšem času pa imamo na razpolago tudi penicilin v injekcijah s podaljšanim delovanjem do enega meseca. Važno je, da pri bolnikih kirurško odstranimo kronično vnetje mandeljnov in da saniramo zobovje. Vsako streptokokno injekcijo v žrelu moramo tudi pri drugih članah družine temeljito zdraviti, da preprečimo ponovno okuženje revmatskega. Rvmatski bolnik pa mora v tem primeru povečati dozo penicilina.

Zanimalo vas bo, kako ravnamo z bolniki za časa dopusta. Tu velja načelo, da revmatičarji v akutni fazi spadajo samo v posteljo. Kadar je proces umirjen, to pomeni, da je sedimentacija eritrocitov in druge laboratorijske preiskave normalna in če ni daljša časa temperature, tedaj lahko gredo ti bolniki tudi na morje. Poleti je primeren severni Jadran, v jesenskih mesecih južni Jadran. Bolniki lahko večkrat na dan malo plavajo, ne smejo pa daljša časa ostati v vodi. Intenzivno sončenje jim je škodljivo. Morajo biti pod stalno zaščito s penicilinom.

Na koncu moram še ponovno poudariti, da zgodnja diagnoza, temeljito zdravljenje prvih napadov bolezni in preprečevanje ponovnih infekcij, omogoča tudi revmatskim bolnikom doseči normalno dolgo življenje z zelo majhno stopnjo invalidnosti.

Arteriosklerotična srčna obolenja

Kaj je v bistvu arterioskleroza — še vkljub številnim znanstvenim izsledkom — ni povsem jasno. Vsekakor so to bolezenski pojavi, ki so lokalizirani na notranji steni žil — arterij. Zdrava arterija ima popolnoma gladko notranjo steno. Je elastična in se lahko širi in oži. Širi se takrat, kadar nek organ potrebuje več krvi, oži pa se takrat, kadar ta relativno miruje.

Krvne žile in srce so organi, ki skrbijo za pravilno porazdelitev krvi in kisika, kakršna je pač trenutna potreba organov.

S starostjo se krvne žile polagoma ožijo in postajajo neelastične. V njihovih stenah se nalagajo apnenčaste soli. Žile postajajo vedno bolj okorele in niso več sposobne, da bi aktivno sodelovale pri preskrbi organov, temveč so bolj ali manj pasivne dovodne cevi. To je normalen pojav staranja človeškega organizma.

Druga stvar je arterioskleroza pri ljudeh, ki so še v polni življenjski moči. Ta bolezen napada ljudi že lahko od tridesetega leta starosti dalje. Pri obdukcijah v korejski vojni padlih ameriških vojakov, katerih povprečna starost je bila triindvajset let, so pri treh četrtninah že našli arteriosklerotične spremembe na žilah. Vzroki za to obolenje niso enotni, pač pa sodeluje pri nastanku te bolezni mnogo faktorjev. Glavna vloga igra nereden način življenja, napačen način prehrane, motnje v živčnem ravnesju, povišan krvni pritisk, razne infekcije in motnje presnove, kot je sladkorna bolezen. Do 50. leta starosti je odločilen tudi spol. Zenske namreč za to boleznijo lahko zbolijo šele, ko se začne mena. Tudi podedovana telesna in duševna konstitucija je večkrat odločilna za nastanek zgodnje arterioskleroze. Zelo pogosto namreč obolevajo telesni tipi, ki imajo kratek in širok prsni koš, zelo radi jedo, se malo gibljejo in se redijo.

Izredno važno vlogo pri nastanku te bolezni igra način življenja. Statistike povedo, da najbolj pogosto obolevajo ljudje, ki so na zelo odgovornih položajih v družbi. Ti ljudje se stalno miselno naprezajo, preživljajo velik del dneva v pisarnah, na sejah in sestankih. Duševna prenapetost in umska preobremenitev namreč povečujejo potrošnjo kisika in obremenjujejo krvni obtok mnogo bolj kot telesno delo.

Zato ljudje, ki živijo več ali manj brezskrbno in ki nimajo odgovornosti, za to bolezen zelo redko zbolijo.

Raziskovalci so tudi odkrili, da ima posebno važno vlogo pri nastanku bolezni način prehrane. Visoko kalorična hrana, posebno, če ta še vsebuje preveč maščob, povzroča pojave zgodnje arterioskleroze. Znano je, da revni narodi iz Afrike in Azije skoraj ne poznajo te bolezni, dočim je ta bolezen najbolj razširjena v bogatih državah zapadne in severne Evrope, da je v Angliji, Švedski in Norveški, kjer je med vojno močno primanjkovalo hrane, število umrlih za arteriosklerozo padlo za dve tretjini predvojne vrednosti. Po vojni, ko je bilo zopet dovolj hrane, se število zopet strmo dviga. Obsežne ameriške statistike so potrdile domnevo, da povečana količina maščobe v hrani močno pospešuje arteriosklerozo.

(Se nadaljuje)

piseta:
IKOVIC
KLANČNIK

BOJ NA KAČJEKU

risel:
PETER
KRIVEC



Hauptman Wegel je s skupino zaostajajočih prištokljal k Ramsaku. Konj ni in ni hotel čez jarek in Wegel je pogledal Simna, ter mu ukazal: Takoj mi pripelji konja!

Simen je bil ves na trznih, kajti Švabi so se zbirali okrog čebelnjaka. Še slabše pa se je

godilo Jožetu. Bil je skrit nad panji in v vročici in obup, da ga ne odkrijejo, si je lomil roke in znoja zagrizal v že zagrizene in razpokane ustnice. Bal se je, da bi se izvil stok.

Simen je počasi vodil hauptmanovega konja in vročično razmišljal. Potem pa se je domislil. Peljal ga je vse do čebelnjaka. In res, kmalu

so čebele opravile svoje. Konj je uprizoril takšen ritajoči ples, da so se Švabi in varmani umaknili k hiši, kjer so na hitro roko skovali plan umika proti Lučam.

Obveščevalna pa ni počivala. Poročilo o premiku je daleč pred Švabi potovalo k zasedi na Kačjeku.

PAJKI SO »BOLJŠI«, KOT LJUDJE MISLIJO. OD 30 TISOČ VRST PAJKOV SO SAMO TRI TAKO STRUPENE, DA BI MOGEL BITI UGRIZ ZA ČLOVEKA SMRTEN. KOLIKO ZNANSTVENIKOV SE UKVARJA S PAJKI, JE POKAZAL TRETIJ NAJVEČI KONGRES ARAHNOLOGOV V FRANKFURTU. VEČ KOT STO ZNANSTVENIKOV SE JE SEŠTALO V MUZEJU SENCKENBERG, KI VELJA ZA NAJVEČJI ARAHNOLOŠKI CENTER NA SVETU.

Eden najbolj znanih zapadnonemških arahnologov dr. Kraus je skušal rehabilitirati pajke v očeh javnosti. »Raje bi imel, da bi me pičil pajek kot čebela«, je rekel. »Pajki nikoli ne napadejo človeka, ampak se samo branijo.«

Dr. Kraus je zavrnil govorice, da bi se v južnoafriških pragozdovih tarantule z dreves spuščale na ljudi. Med nevarne pajke sodi »črna vdova«, njen ugriz je v treh odstot. smrti. Najnevarnejši so pustinski škorpion. Arizonski škorpion je prav tako nevaren kot kakšna strupena kača.

O pozitivnih lastnostih pajkov so imeli strokovnjaki na kongresu marsikaj povedati. Tako veljajo mnoge vrste pajkov za odlične »letalke«. Kadar želijo »potovati«, se obesijo na kakšno suho biljko z gla-

vo navzdol, nato pa iz zadka izločijo daljše pajčevine, v katere se upre veter in jih odnese. Tako »preletijo« tudi po nekaj tisoč kilometrov.

»Ni nikakršna zgodba«, meni dr. Kraus, »da so pajki v non stop letu preleteli Atlantik še preden je Kolumb odkril ameriško celino. Zato

poznamo v Evropi kolonije pajkov, ki potekajo iz Severne Amerike. V hladnih močvirskih predelih Harza v Nemčiji pa so našli pajke, ki izvirajo iz arktičnih krajev.

Poleg tega so pajki seveda odlični tkalci. Na Madagaskarju živi vrsta pajka, katere zlato obarvane niti so prebivalci še do nedavna uporabljali za izdelovanje delov oblek.

li za izdelovanje delov oblek.

Znanstveniki so prav tako dognali, da sodijo pajki po svoji zgradbi med redka bitja, ki bi mogla preživeti atomsko vojno. Lahko namreč prenesejo 80 tisoč rentgenskih enot, medtem ko bi človek podlegel že pri tisočinki takšne doze žarčenja.

KLJUB TEMU, DA BEATLESOM PRAV-ZAPRAV REKLAMA NE BI BILA VEČ POTREBNA, SE ZDI, DA NE MOREJO BREZ NJE. NJIHOVA IDEJA: PRESENETLJIVO, NENAČADNO, GROTESKNO. NA NAŠI SLIKI SE IGRAJO VOJAKE. ZARES SODOBNO.



EPILOG »ROPA STOLETJA« Gangster pobegnil

BEG RONALDA BIGGSA, ENEGA IZMED SEFOV TOLPE, KI JE OROPALA VLAK IN ODNESLA 5 MILIARD

Iz jetišnice Wandsworth v južnem predelu Londona je pobegnil Ronald Biggs, eden izmed vodij tolpe, ki je med Glasgowom in Londonom oropala vlak in odnesla 5 milijard dinarjev. Tako je »rop stoletja« dobil najbolj neverjeten epilog.

Biggs, ki je bil obsojen na 30 let ječe, je bil v eni najstrožjih telnic, od koder se je zdel beg praktično še celo nemogoč. Bil je pod najstrožjo kontrolo, vsako noč je spal v drugi celici, ključke pa so spravljali v direktorjev trezor. Pa vendar je pobegnil.

Beg so organizirali v času, ko je Biggs smel s skupino štirinajstih zapornikov na dvorišče jetišnice. Stražili so jih štirje pazniki. Kaže, kakor da je večina zapornikov sodelovala pri pobegu. Zaporniki so namreč točno ob pol dveh uprizorili pretep, pri čemer so jih pazniki skušali pomiriti in jih spraviti narazen. V tem času so štirje zaporniki stekli proti sedem in pol metra visokemu zidu, po katerem bi se bilo seveda nemogoče povzpeti, vendar so v istem trenutku priletele z zunanje strani lestve iz vrvi in žice; bliskovito so splezali na vrh ter se na drugi strani spustili v odprino posebnega visokega vozila za prevoz pohištva, iz nje pa v osebne avtomobile parkirane v neposredni bližini. Trije zaporniki so se strpali v en avto, Biggs ki je bil med njimi seveda najvažnejši, v drugega, vtem ko je tretji ostal prazen, da bi spravi zasledovalce v napačno pot. Domnevajo, da je gangsterska organizacija vložila v akcijo kakšen 30 milijonov dinarjev.

Načrt za beg je bil izdelan do sekunde natančno. Vse je bilo končano v treh minutah. Organizatorji so izkoristili celo truš vlakov, ki vozijo mimo jetišnice. Predvideno je bilo tako, da bo truš prvega vlaka minil v času, ko bodo zaporniki splezali na vrh in hkrati preglasil alarm; avtomobili po bodo odpeljali, ko bo pripeljal naslednji vlak.

Ker je Biggs že drugi gangster iz »skupine stoletja«, ki je pobegnil, se seveda javnost sprašuje, kdo je na vrsti zdaj. (Znano je, da jih je policija uspelo nekaj prijeti). Ves policijski aparat Anglije je na nogah, kajti pobeg pomeni veliko blamažo tako za direktorja jetišnice, kakor za znameniti Scotland Yard. Minister za notranje zadeve Frank Soskice se je napotil v Wandsworth, da bi sam vodil preiskavo.



30. 7. 1965 — St. 30
Casopis je ustanovil okrajni odbor SZDL. Izšel je 2. 6. 1945 kot »Nova pot«, do 1955 kot »Savinjski vestnik« in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1965 ga soustanavljajo občine: Mozirje, Laško, Celje, Sentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Zalec in OO SZDL Celje. — Urejujejo: Rudi Lešnik, glavni urednik; Drago Hribar, odgovorni urednik; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože Klančnik in Janez Sever. — Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tiska CP »Celjski tisk«. — Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 1, poštni predal 152. Telefon: 23-72. Tekoči račun 603-11-1-656. Cena posamezne številke 30 din. Letna naročnina 1.200 din; polletna 600 din; mesečna 100 din, lno, zemstvo 2.400 din. Rokopisov ne vračamo.

»EVROVAPOR«

Živimo v času hitrega tehničnega napredka. V vse smeri življenja se uvajajo vse bolj in bolj izpopolnjena tehnična sredstva. Tako je tudi na področju železnic. Parne lokomotive jemljejo slovo, saj jih izpodriva Diesel ali električna lokomotiva.

Zato si prijatelji parnih lokomotiv prizadevajo, da bi se primer kakšne posebne serije hranil za poznejše rodove. Razumljivo je, da ni mogoče takoj zgraditi tehnični muzej. Zadoščevalo bi že, da bi določili primere, ki ne bodo končali kot staro železo v jeklarskih pečeh. Takšno

lokomotivo bi lahko postavili v obliki spomenika pred kakšno železniško postajo, v park ali otroško igrišče.

Skorajšnja ukinitve parne vleke je priklicala prijatelje železnic in parnih lokomotiv na delo. Zato so se nekateri švicarski prijatelji železnic odločili formirati posebno združenje, ki nosi naslov EVROVAPOR, s sedežem v Arbonu v Švici. EVROVAPOR pomeni Evropsko združenje prijateljev železnic za ohranitev in promet s parnimi lokomotivami. Z zbranimi denarnimi sredstvi je or-

ganizaciji že uspelo odkupiti od nemških železnic lokomotivo DB-18.

Letos je v marcu zasedala IV. generalna konferenca te organizacije v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru. VI. Korun

BOSONOGA VEČINA

Laburistična vlada Harolda Wilsona ima v parlamentu večino, toda tako neznatno, da bi ob glasovanju za kak zakon utegnili ostati v manjšini, če ne bi glasoval vsak laburistični poslanec. Celotne bolne poslance iz bolnišnic pripeljejo na glasovanje.

Prišlo je do takšnega glasovanja, toda nikjer poslanca Marcusa Liptona! Videli so ga sicer v dvorani, toda izginil je. Našli so ga v knjižnici parlamenta, kjer je zadržal. Zbudili so ga in mu rekli, da takoj pride glasovat. Marcus Lipton je po hitel, toda v dvorano je moral bos. Nekdo iz konservativne opozicije mu je namreč skril čevlje. Na srečo laburistične vlade v pravilniku Spodnjega doma nikjer ne piše, da poslanec ne bi mogel glasovati bos.

Aparat za ožvljanje

Skupina ameriških znanstvenikov je skonstruirala tako imenovani reanimator »tamper«, ki je v primeru, če srce preneha utripati, nadomesti masiranje prsnega koša, srčni utrip in umetno dihanje »usta — usta«.

Kardio pljučni reanimator je namenjen istočasni izpostavitvi krvnega obtoka in dihanja. Deluje s pomočjo komprimiranega kisika, ki ga dvanaestkrat v minuti pošlje v dihalne organe bolnika, medtem ko posebna vzmet pritiska šestdesetkrat v minuti prsni koš in srce ter iztisne iz njega kri. Ko se vzmet dvigne, se srce razširi in vanj priteče kri.

Hollywoodski »gangster«, ki si je s filmskim razbojništvom nabral čeden kupček dolarjev, je bil v resničnem življenju raje morski razbojnik. V prostem času se je šel pirata na svoji jahti, s katero je križaril po Pacifiku. Tik pred smrtjo si je omislil posadko, ki jo vidite na naši sliki.



SI ŽELITE DOČAKATI VISOKO STAROST?

Recept je zelo preprost, zaupa la pa sta nam ga SINKOVIC JERA in STRASKOV ATA, ki živi v okolici Podčetrčka in sta oba, čila in zdrava, dočkala devdeseto leto.

Sinkovič Jera je bila rojena 2. marca 1875 v Imenem. Z dvaindvajsetimi leti se je poročila in odšla z možem v Nemčijo. Tam sta devetnajst let trdo garala. Prva svetovna vojna ji je vzela moža in tako se je Jera sama vrnila v rodni kraj, kjer zdaj živi pri hčerki.

Njeno pravilo: »Delaj, bodi skromen pri hrani, uživaj dosti mleka, hodi redno k počitku, odklanjaj alkohol!«

Straškov ata pa nam je povedal takole:

»Rojen sem bil 9. maja 1874 v Kristan vrhu pri Mestinju. Imel sem šestnajst bratov in sestra. Odkar mi je umrla žena, živim pri hčerki. Nikoli nisem brez dela. Po poklicu sem krojač. Lani sem sešil za vse naše mlade gasilce uniforme. Šivam in berem brez ocal. Redno prebiram časopise, seveda tudi Celjski tednik, ki sem nanj naročen. Dve vojni sem srečno preživel.«

Njegovo pravilo: »Ne živi v brezdelju, bodi zmeren pri jedi in pijaci, ne kadi preveč!«

S cigaretami se je sprl že v mladih letih. Cutil je, da mu škodujejo, pa jih je meni nič tebi nič vrgetl v peč. Pozneje si je kdaj pa kdaj prižgal cigaro.

Zabeležil Jože Brilej

